

BOYUN EĞME

'Penguen'in beyin ölümü gerçekleşti'

Vedat Özdemiroğlu ile mizah dergiciliği
cephesinde yaşananları konuştuk. Nevzat
Evrin Önal söyleşisi ■ Sf. 16

SOSYALİZMSİZ
DÜNYA SAĞA
ÇEKİYOR.
KAPİTALİST DÜNYA
AYAR TUTMUYOR
Osman Çutsay
■ Sf. 4

SEN BOYUN EĞERSİN

BİZ EĞMEYİZ

PARA, GÜÇ VE İKTİDAR ARAYIŞINDA SON 20 DAKİKA...

İNSAN HAKLARI ANITI ÖNÜNDE AKP DARBESİ'NİN SOKAK HALLERİ / ORHAN GÖKDEMİR ■ Sf. 8

ENVER
AYSEVER'LE
BOYUN
EĞMEYEN
SORULAR

**Trump elini
nereye koydu?**
Enver Aysever
■ Sf. 10

**Renault işçileri ile söyleşi:
Patron ve sendikası**
Uğur Ataş
■ Sf. 12

**TKP 12. Kongresi'ne
giderken**
Kemal Okuyan
■ Sf. 19

10 MAYIS - ADANA

10 katlı inşaatın 8. katına güvenlik amacıyla file çeken 26 yaşındaki Burak Tuncer, dengesini kaybederek düştü ve hayatını kaybetti. İşveren 8. kata güvenlik amaçlı file çekimini yüksekte çalışma için gereken güvenlik önlemlerini aldırılmadan yaptığı için işçi hayatından oldu.

11 MAYIS - DÜZCE

Orman ürünleri alanında faaliyet gösteren bir farikada çalışan 60 yaşındaki Ekrem Sezer, fabrika içerisinde su kanalı inşaatı için kalıpları söktüğü sırada beton zemine düşerek yaşamını kaybetti. İşçiyi düşmekten koruyacak paraşüt tipi emniyet kemeri bulunmuyordu.

12 MAYIS - KAYSERİ

Su tesisatçısı olarak çalıştığı inşaatın 6. katından asansör boşluğuna düşen 22 yaşındaki Yüksel Altay, yaşamını yitirdi. İşverenin risk değerlendirmesi yaparak düşme tehlikesi bulunan alanları belirlemesi ve düşme tehlikesini ortadan kaldıracak şekilde bu alanların izole edilmesi gerekiyor.

14 MAYIS - ADIYAMAN

Belediyenin kanalizasyon kazısı sırasında meydana gelen göçük altında kalan Hüseyin Fillik hayatını kaybetti. 45 yaşındaki işçinin, işveren göçük tehlikesine karşı kazı kenarlarını kalkanlı ya da destekli sistemlerle destekleme önlemini aldırmadığı için yaşamını yitirdiğini söyleyebiliriz.

14 MAYIS - KAHRAMANMARAŞ

KHK ile öğretmenlikten ihraç edilen 39 yaşındaki öğretmen Bünyamin Aydoğan, sulama suyu hattı döşemesi sırasında vincin taşıdığı borunun üzerine düşmesi sonucu hayatını kaybetti.

15 MAYIS - İZMİR

Akaryakıt istasyonunda pompa görevlisi olarak çalışan 47 yaşındaki Doğan Bodur, basınçlı oto yıkama tabancasından bir anda fişkıran tazyikli suyun boğazını delmesi sonucu yaşamını yitirdi.

17 MAYIS - ANTALYA

Maden ocağında meydana gelen göçük sonrasında mahsur kalan Levent Korkmaz (39) ve Esen Çavuş (35) gaz birikmesi sonucu hayatlarını kaybetti.

SAMANALTI / Sait Munzur**‘Açlık grevi kötü, oruç olaydı iyiydi’**

Türkiye'nin ezeli mağduru siyasal İslamcılar artık iktidar. Zaman zaman bunun farkında olmadıkları yönünde işaretler verseler de böyle. Nuriye Gülmen ve Semih Özakça'nın direnişini önce görmezden geldiler. Polis alıp bırakıyordu, sıradan polisiye vakalardan biriydi. Ama alandaki direniş iktidar için sinir bozucu bir hale geliyordu giderek. OHAL, 30 günlük gözaltı teh-

didi, darp edilerek gözaltına almalar, kaba dayak kâr etmiş görünmüyor, iki eğitimciye destek giderek büyüyordu.

Vaziyete tepki gösteren sembol isimlerden biri havuz yazarı Salih Tuna. AKP'li cumhurbaşkanının yakın arkadaşı. Geçtiğimiz günlerde birbiri ardına Nuriye ve Semih'in açlık grevini küçümseyen yazılar yazdı. Yazılarında birinde insanın en fazla 60 gün açlığa dayanabileceğini, oysa burada zamanın aşıldığını söyleyerek alaycı bir ifadeyle "nice 66 günler" diledi. Ayrıca Gülmen'in DHKP-C eylemlerine destek verdiği için açığa alındığını iddia etti. Bu sözleri çok sert tepkilerle karşılaşınca isyanının açlık grevi yapanlara değil "araya kaynak yapmaya çalışan tescilli FETÖ'cülere, terör örgütü mensuplarına ve PR yapmak için her fırsatı değerlendiren o malum sanatçılara" olduğunu söyledi.

Havuz gazeteleri alanda direnenlerin de onlara desteğe gelenlerin de PKK ve DHKP-C üyeleri olduğunu iddia ediyor. Hoş onlar için PKK ile CHP'nin de bir farkı yok. AKP'li olmayan herkes terörist ve terör destekçisi. Sabah gazetesi eski defterleri karıştırıp Veli Saçılık ve eşinin mensup olduğu örgütü bile buldu. Veli Saçılık o iddia ile cezaevine atılmış ve "hayata dönüş" adı verilen keza-zelik ile kolu koparılmıştı zaten. Sabah'ın söylemediği şey Veli'nin hakkında açılan o davalardan beraat ettiğiydi.

**BOYUN
EĞME**

Boyun Eğme Haftalık Siyasi Dergi - Sayı 75

İmtiyaz Sahibi: Gelenek Basım Yayım ve Ticaret Ltd. Şti Genel Yayın Yönetmeni ve Sorumlu Müdür: Mehmet Kuzulugil

Yayın Kurulu: Orhan Gökdemir, Nevzat Evrim Önal, Mehmet Kuzulugil Tasarım: Özgür Aydoğan, Uğur Güç

ISSN: 2564-7385 Adres: Osmanağa Mah. Osmançık Sok. No:9/16 Kadıköy - İstanbul Baskı: Deren Matbaacılık Ambalaj San. ve Tic. Ltd. Şti. Beylikdüzü OSB Mah. Orkide Cad. No: 9/Z Beylikdüzü-İstanbul

KÜFRE TAKİPSİZLİK, OLAĞAN MANŞETE TUTUKLAMA

Atatürk'ün Hatırasına Hakaret Soruşturması" tamamlandı. Tutuklu sanık Süleyman Yeşilyurt ile firari sanık Hasan Akar'ın 2.5 ile 7.5 buçuk yıl arasında hapis cezasına çarptırılmaları istendi. Mustafa Armağan ve Yavuz Bahadıroğlu hakkında ise takipsizlik kararı verildi. Bahadıroğlu ve Armağan, kendilerini, "canlı yayında müdahale edemedik" diye savunmuşlardı.

Cumhuriyet gazetesi internet sitesi Genel Yayın Yönetmeni Oğuz Güven ise tutuklandı. Gerekçe; "terör örgütü propagandası yapmak!" Delili ne? Başsavcının hayatını kaybetmesine dair haberi, twitter'dan "İlk FETÖ iddianamesini hazırlayan Başsavcı Mustafa Alper'i kamyon biçti" başlığıyla duyurması. Ne var bu başlıkta? Hiç. İki hukuk var artık. Yandaşa şefkat, muhalife mutlak ceza. AKP hukuku bu!

Tercüme skandalı mı, durumu kurtarma hamlesi mi?

AKP'li Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan ile ABD Başkanı Donald Trump'ın Beyaz Saray'da basına yaptığı açıklamanın tercümesinde büyük bir skandal yaşandı. Erdoğan'ın okuduğu açıklama ile çevirenin söyledikleri tamamen zıttı çünkü. Böyle dediler.

Erdoğan konuşmasında "Terör örgütleri ile ilkeli ve kararlı mücadele konusunda geçmişte yaşanan hataları telafi edecek adımların devamının geleceğini ümit ediyoruz" diyordu. Yani YPG'ye destek konusunda ABD'yi uyarıyordu. İngilizceye çevrilen metinde ise "prensipte dâhilinde terörist örgütlere karşı bütün dünyada yapılan mücade-

lede, biz geçmişte yaptığımız hataları tekrarlamayacağız, bu yolda beraberce çalışmaya devam edeceğiz" dedi. Trump çeviriden sonra başını sallamış ve söylenenden memnun olmuştu. Erdoğan'ın, "YPG ve PYD terör örgütlerinin hangi ülke olursa olsun muhatap alınması bu konuda küresel düzeyde olan mutabakata kesinlikle uygun değildir" diyordu. Ancak çeviride "terör örgütü" lafı yoktu. Görüldüğü gibi ortada bir çeviri hatası yok. Biri Türkçe diğeri İngilizce okunsun diye yazılmış iki metin var. Yani Erdoğan bize konuşmuş, çevirmen Trump'a. Biz kafa tuttu sanmışız Trump teslim oldular diye almış mesajı. Daha ne olsun...

19 MAYIS KİMLERİ PANİKLETİYOR?

Beşiktaş Belediyesinin 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı kapsamında 16-19 Mayıs tarihlerinde 3. kez yapacağı etkinlikler İstanbul Valiliği tarafından "Ülkenin bulunduğu şartlar, provokatif eylem ve olayların meydana gelebileceği, etkinliklere katılacaklar da dâhil halkın huzur, güvenlik ve esenliğinin kamu güvenlik ve düzenliğinin bozulmasına ve toplumda panik oluşmasına sebebiyet verebileceği" gerekçeleri gösterilerek iptal edildi. Yasaklara aşınayız artık. Devlet 19 Mayıs'ın kutlanmasını istemiyor, bayram olmaktan çıkarmaya çalışıyor. Biliyoruz valiler de artık devletin değil AKP'nin valisi. Ancak 19 Mayıs'ın toplumun hangi kesiminde panik oluşmasına sebebiyet vereceği sorusu ortada. Yandaş kanalda toplanıp Mustafa Kemal'e ve ailesine ağır dolusu küfürler eden derin çukurlar münferit mi sanıyorsunuz. 19 Mayıs'tan panikleyeceklerle dolu ortaklık...

AHLAKSIZ BİR DINDARLIK, HUKUKSUZ BİR DEMOKRASİ. OLDU SAYENİZDE...

Eski TBMM Başkanı Cemil Çiçek, Eski Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali Bardakoğlu'nun "Geçenlerde bir hocamız alan araştırması yaptı. Bir soruya canım çok sıkıldı. Soru şuydu: 'Dindar olmak ahlaklı olmayı gerektirir mi?' Cevap verenlerin yüzde 70'i 'hayır gerektirmez' cevabını verdi" ifadesiyle ilgili olarak ahlaksız bir dindarlık mümkün olmayacağı gibi, hukuksuz bir demokrasinin olması da mümkün değildir. Peki, hukuksuz demokrasi olur mu? Bunu da tartışmamız gerekiyor" dedi.

Düşünün bunu söyleyen ANAP kurucusu ve yöneticisi. Sonra AKP'nin önde gideni. Belediye başkanlığından vekillığe, bakanlıktan meclis başkanlığına ne kadar koltuk varsa oturmuş. Demokrasinin tepelenmesine katkı sunmuş, içi boş dindarlığın yayılmasına önayak olmuş. Şimdi hiçbir şey olmamış gibi yarattığı mezarlıkta ıslık çalıyor. İlahi beyefendi bizde ikisi de oldu. Sayenizde!

The Young Karl Marx- Genç Karl Marx gösterimde

Genç Karl Marx, Marx hakkında bir biyografik film. Mevzusu bildiğiniz gibi; Genç Karl Marx, karısı Jenny ile birlikte sürgüne gönderilir. 1844'te Paris'te, İngiliz proletaryasının doğuşuna şahitlik eden bir fabrikatörün oğlu olan Friedrich Engels ile tanışır. Narin ve nazik bir yapısı olan Engels, Marx'ın dünya görüşünü oluşturan yapbozun eksik parçasını doldurur. Birlikte, sansür, polis baskınları, isyanlar ve siyasi kargaşa arasında, o güne kadar ne organize olabilmemiş ne de kalıcılaşabilmiş işçi hareketinin doğuşuna önderlik edeceklerdir. Bu hareket, iki parlak, küstahça cesur ve zehir gibi zeki, genç adamın önderliğinde, Rönesans'tan bu yana dünyanın şahit olduğu en sağlam teorik ve politik dönüşüme evrilecektir. Genç Karl Marx filmi, Marx'ın yaşamını merkeze alan 1843-1848 yıllarını konu edinirken Almanya, Fransa ve Belçika'da Almanca, Fransızca ve İngilizce olarak üç dilli çekildi. Yönetmenliğini Haiti doğumlu Raoul Peck'in yaptığı filmin senaryosu Fransız Pascal Bonitzer ve Raoul Peck'e ait. Biraz Allthusser kokan film 19 Mayıs'tan itibaren sinemalarda. Tercih sizin...

Macron, Le Pen, Merkel, Schulz fiyaskoları...

Sosyalizmsiz Avrupa: Bir siyaset mezbahası

Macron

Le Pen

Merkel

İnsanın paramparça edildiği demokrasi oyununda Paris-Berlin-Ankara ucuzlukları, aklın siyasetten tamamen sürülmesinin işareti. Avrupa'nın emperyalist sol siyasetçileri kendi kuyruklarını kovalıyan kediler gibi.

■ **OSMAN ÇITSAY**

Demokrasi deyince aklı yitenler için kötü haber: Seçimden seçime tüm aydınlanmacı kazanımları çürüterek zıplayan ve gıdım gıdım faşizmler türeten Avrupa'da bir hayalet, daha doğrusu bir "umacı" dolaşiyor. Çok genç Marx ve Engels'in imzaladığı Komünist Manifesto'nun girişinden ödünç alınabilir: 21'inci yüzyıl Avrupa'sında siyasal gündemin üzerine sosyalizmsizlik umacısı çökmüş durumda. Her hücreyi zehirleyen ve tüm bünyeyi felç eden bir "eksiklik" bu. Büyük sermaye kendisini de vuracak bu kaderin henüz farkında değil. İtiraz etmesi ise uzak ihtimal. Fakat mevcut krizin açtığı yaraların Avrupa toplumlarını hızla yeni tür faşizmlere ittiği de kimsenin gözünden kaçacak gibi değil.

1989 öncesinde, yani sosyalizm varken yaşanan sosyalizm düşmanlığının bile Avrupa'da nasıl milyonlarca insanın yaşamına mal olduğunu unutmayanlar, uyarıda bulunmaya çalışıyor gerçi zaman zaman, ama dinleyen pek yok. Kıyıcı tarih şimdilik halk yığımlarının aklından düşürülmüş durumda. Kültür endüstrisi ve medyanın bombardımanlarıyla aklı küçültülen insanlar çaresiz. Çok küçük bir kesim çok daha kirli zamanlara kapılar açıldığını fark etmeye başladı. Ama kimsenin elinden bir şey gelmiyor. Çünkü giden, bir daha "eski haliyle" geri gelmiyor. Sosyalist bir meydan okumanın henüz yeni haliyle gündeme girmedigi ise ortada.

Tuhaf olan şu: Komünist tehdit Avrupa gündeminden bertaraf edildiğinden beri, yaşlı kıtanın başı Berlin'deki korkunç sermaye birikiminden ve onun çevresindeki derin krizden kurtulmuyor. Krize yanıt olarak ortaya çıkan alternatif siyaset adamları veya kadınları ise biza-tihi yeni bir kriz nedeni. AB'de, başta Berlin, krizi öteleyerek, daha doğrusu coğrafi bir uçka-ğıtla krizin yükünü görece daha az gelişmiş AB ekonomilerinin üzerine yıkıp, onları çöküşün eşğine iterek sonunda feraha çıkılabileceğini sananlar var. Ancak krizi aşan yok. Komünist politika görünmez olunca, burjuvazinin ve onun liberal-demokrat tetikçilerinin hareket alanı iyice büyüyor. Ama rüzgar değil, bu kez fırtına ekiyorlar. Ne biçceklerini kimse bilmiyor. Kirli ve karanlık bir şey var ufukta.

MACRON VE MERKEL

Çare diye ortaya Fransa'da Emmanuel Macron veya, birkaç hafta için de olsa, Almanya'da Martin Schulz gibi figürler giriveriyor. Macron göreve gelir gelmez ilk dış gezisini, beklendiği üzere, komşuya, Angela Merkel'e yaptı. Faşist eğilimli Ulusal Cephe ve lideri Marine Le Pen'e karşı "ehven-i şer" kimliğiyle seçilen bu finans tetikçisinin, ki bizdeki islamcı hükümetlerin reçetelerini yazan Kemal Derviş ve yetiştirmelerinin, mesela Selin Sayek Böke'lerin rol modelidir, aylardır yinelediği reform projesinden geri adım atmayacağı anlaşıldı.

İhracat devi Berlin'in altında inleyen Paris'te, yeni umut

politikacı, Berlin imzalı bir reform yapacak ve böylece AB kirizini çözecek, Fransa'yı feraha çıkaracak. Olur mu? Bu saçmalık, ancak sosyalizmsiz ortamda tavan yapmış bir irrasyonelizmle anlaşılabilir. Almanya'da işgücü verimliliğini arttırdığı ileri sürülen, aslında da çalışan sınıfların tüm kazanımlarını çatır çatır ellerinden alarak reel gelirleri, yani birim emek verimliliğini, dolayısıyla da Avrupa'yı sanayisizleştiren Alman ihracatını kanatlandıran bir reçete çare sanılabiliyor. Alman büyük sermayesinin SPD-Yeşiller eliyle ve Gerhard Schröder imzasıyla kurguladığı neoliberal barbarlık programı "Agenda 2010"u Fransa'ya uyduracağını sanan Macron, sınıfının akıl düzeyini de göstermiş oluyor aslında. Yani Alman ihracat üstünlüğünü tersine çevirmek için, bir Alman reformunun yararlı olacağına inanabiliyor. Siyaset sınıfının ve yatırım bankacılarını düşük IQ'larına yeni bir örnek değil sadece. Daha tehlikelisi var: Kapıda, dizginlerinden boşanmaya hazır, kitle desteği de her geçen büyüyen bir faşizm bekliyor. Angela Merkel'den pek farkı olmayan bu Macron veya Martin Schulz tipi politikacılar, yeni faşizmin gıdaları gerçekten de. Sosyal demokrat geleneğin yeni giysilerle sahnede tarihsel rolünü oynadığını söyleyebiliriz: Sınırsız bir anti-komünizm. Faşizme bunlar kapı açıyor.

Ama Avrupa aslında bir hayal görüyor. AB siyaset sınıfı, Alman ve Fransız büyük sermayeleri başta olmak üzere, hızla derin-

← KUZAY REN VESTFALYA EYALETİ SPD'NİN KALESİYDİ

SPD, bu eyalette yüzde 50'nin üzerinde oy toplayabiliyor, tek başına iktidar olabiliyordu. Son seçimlerde yüzde 31'lere geriledi. Sandık ve demokrasiyle fazla içli dışlı ve çok demokratik Sol Parti de bu seçimde yüzde 5 barajını aşamadı. Sol Parti'den çok daha fazla halkın somut dertlerine değinen Faşist eğilimli AfD yer yer -faşist hareketin geleneğinde de olduğu gibi- radikal sol bir görüntü vererek yüzde 7.5'a yaklaştı.

leşen ve birkaç merkezde ezici sermaye birikimleri yaratmaktan başka bir sonuç vermeyen son krizi, neoliberal yöntemlerle, çalışan sınıfların sırtından engelleyebileceğini sanıyor. Bu sanının en büyük nedeni, elbette gündemdeki sosyalizmsizlik.

FAŞİSTLERE 'SOLCULUK' YAPTIRAN SOL

Eğer sosyalizm güçlü bir dış ve/veya iç dinamik değilse, ülke gündeminde burjuvazinin en önemli savunma reflekslerini harekete geçiremiyorsa, o ülke patronları sandık oyunu üzerinden, demokrasi maymunu solcuları da kullanarak sermayenin egemenliğini garantiye alabilir. Bunun için bazı çatışmaları da göze alacaktır. Kapitalizmin sürekliliği, asıldır. Onun bunun arkasında sıraya geçip solculuk taslayanların, burjuvazinin gerçek adamları olduğunun altını bir kez daha çizmekte yarar var. Toplumun kilit noktalarında nitel ağırlıklı sinir odaklarında, sokaklarda, üretim merkezlerinde, okullarda bulunmayan bir sosyalist politika, yani gizli gücü burjuvazi nezdinde de yitirilmiş gerçek bir sol direnç, yokluğuyla önce emekçi sınıfları ve aydınlanmacı geleneği ezer. Bunu biz yaşıyoruz.

Gerici bir bataklık olarak Avrupa veya AB de yaşıyor.

Yoksul AB üyelerinde hızla yayılan milliyetçi hatta açıkça faşizan yönelimli iktidarlar, demokrasinin ne demek olduğunu gösterdi. İnsanın nasıl çürütüldüğüne somut bir örnek Emmanuel Macron'un bayıldığı model Agenda 2010'a işaretlerle ve Sol Parti'nin Sahra Wagenknecht ile birlikte "yalnız kovboylarından" Oskar Lafontaine'in son seçim açıklamasından ödünç alınarak verilebilir: Almanya'da yaşayan

insanların yüzde 40'ı, özellikle de büyük bir yapısal dönüşüm yaşayan Ruhr Bölgesi ve çevresi, yani Kuzey Ren Vestfalya halkı bu çözümün kurbanı. Zaten küçük olan reel gelirleri 1999 yılının da gerisine düştü. Korkunç sermaye birikiminin, ihracat şampiyonluğunun falan hiçbir yararını göremedi. Sözü geçen eyalet SPD'nin kalesiydi, ve bu tuhaf parti önceki on yıllarda bu eyalette yüzde 50'nin üzerinde oy toplayabiliyor, tek

başına iktidar olabiliyordu. En son geçen hafta yüzde 31'lere geriledi. Bu, önemli değil. Önemli olan, sandık ve demokrasiyle fazla içli dışlı ve çok demokratik Sol Parti'nin de bu seçimde yüzde 5 barajını yine aşamamış olması. Ama faşist eğilimli AfD, Sol Parti'den çok daha fazla halkın somut dertlerine değinen ve yer yer -faşist hareketin geleneğinde de olduğu gibi- radikal sol bir görüntü vererek yüzde 7.5'a yaklaştı. AfD, Berlin üzerinde şimdiden büyük bir baskı unsuru.

Sosyalizmsizlik, halkın çok daha çabuk çürümesi, ahlak-sızlıklara, adaletsizliklere ortak olmaktan çekinmemesi demek. Sosyalizmsizlik, er ya da geç, halkın genlerini bozar ve bu yoldaki en büyük silahı kültür endüstrisi ve özellikle medyadır.

Fransa'da Macron gibi bir karikatürün iktidara gelebilmesi, Almanya'nın en büyük eyaleti Kuzey Ren Vestfalya'da sol adına sandık göbeği atanların yaşadığı büyük hayal kırıklığı, Martin Schulz ve benzeri sosyalizm düşmanlarının çürütücü etkisi, Merkel türünün yerini koruması.... Bunlar hep sosyalizmsizliğin sonuçlarına birer örnek. Sosyalizm bir iktidar alternatifi olarak kurgulanmadıkça, AB'nin, özellikle de o demokrasi yalanını, her tür gerici felaketin bitimsiz gübreligi olarak damgalanması, doğrudur. AB, mezarı içinde bir mezbahadır. ■

EKONOMİK KÖPRÜ MASALI: AKP'NİN VAZGEÇİLMEZ OLMA HAYALLERİ

Krizden yakayı bir türlü sıyrılamayan Avrupa'nın Türkiye'yle ilişkisinde, AB'nin -şimdilik- kirbaçsız sahibi Federal Almanya'nın tayin edici bir rolü var. Almanya ile Türkiye arasındaki bağların vazgeçilmezliği, bu rolden türetilmiş bir şehir efsanesi çoktandır: "Almanya Türkiye'den vazgeçemez, böyle bir köprüyü, önce ekonomik gerekçelerle, kesinlikle yitirmek istemez." Öyle mi?

İlişkilerin giriftliği doğrudur, ama vazgeçilmezlik artık gündemde değildir. 8 Mayıs'ta Federal Almanya Ekonomi ve Enerji Bakanı Brigitte Zypries'i ziyaret eden Türkiye Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekçi'ye, iki ülke arasındaki ticaret hacminin artabileceği umutları verilmedi değil. Üstelik Katar ve Suudilerle silah anlaşmaları yapan Ankara'nın arka planda Alman silah teknolojilerini hazır tuttuğu da ana akım medyada olmasa bile tek tük namuslu araştırmacı Alman gazetecilerin sosyal ağlarında işlendi. Ama geleceğe dönük hesaplar, Berlin'in de Ankara'ya artık bölgenin tek büyük oyuncusu olarak bakmadığını gösterdi. Birden çok yeni ülkenin savaşa doğacağı ve savaş içinde gelişeceği yeni dönemde, Alman veya AB ihracatı barışçıl dönemden çok daha büyük bir

kazanç sağlayacaktır.

Berlin, usturuplu bir dille bir süredir Ankara'ya "eski çamlar bardak oldu" diyor. İslamcı Ankara, Alman sermayesine Türkiye'yi sınırsız "pazarladıkça" kendisinden vazgeçemeyeceği yalanına iyice inanmış görünüyor. Oysa, etkileri AB'nin zengin merkezlerinden uzak tutulabilecek sürekli bir çatışma ortamı, AB veya Avrupa Almanyası için şimdiye kadarkinden çok daha büyük bir kazanç kapısı demek.

Sosyalizmsizliğin sonuçları, AB'nin merkezinde ve yoksul çevredeki köprülerde tüm acımasızlığıyla yaşanacak. Berlin, Paris'teki Macron gibi İslamcı Ankara'nın da kendisinden çare beklemesine hiç şaşırılmamış görünüyor. Hep birlikte bir bataklığın içinde olduğumuz anlaşılıyor. Her adımlarında da bunu ilan ediyorlar. Sadece sosyalizm için bağımsız bir emekçi-aydın örgütlenmesine çağrıda bulunanların haklı olduğunu görüyoruz. O yol dışında bir çare de göremiyoruz. Çünkü bu boyutlardaki bir krizin her an her şeyi altüst edebileceğini ve devrimci bir iktidar için gündemin temelinden değişebileceğini biliyoruz.

Cumhuriyetin Fetret Devri'nde bir kurmay başkanı portresi

Fotoğraflardaki komutan

ABD ile ilişkileri iyiydi. Kara Kuvvetleri Komutanı iken Vaşington'a çağrıldı, törenle "Liyakat Lejyonu" madalyası takıldı. Pentagon bu madalyanın Akar'a verilme gerekçesini NATO'ya sağladığı "sıra dışı katkılar" olarak açıkladı. Yani yükselişini sadece AKP'ye bağlamak doğru değil. Bu aynı zamanda ordunun Kemalizmle bağı koparken bile NATO ve ABD ile bağının sağlamlaştığının bir göstergesi.

■ GÖKÇE GİRESUNLU

Kayserili, 1952'li. 1972 yılında Kara Harp Okulu'nu, 1973 yılında da Piyade Okulu'nu tamamladı. Yükselişi 1980'li yıllarda. 1998 yılında Tuğgeneral rütbesine terfi etti. Tuğgeneral olarak Piyade Tugay Komutanlığı, Güney Avrupa Müttefik Kuvvetler Komutanlığı Plan

ve Prensipler Daire Başkanlığı görevlerinde bulundu. 2002 yılında Tümgeneral. Kara Harp Okulu Komutanlığı ve Kara Harp Akademisi Komutanlığı görevlerini yürüttü. 2007 yılında Korgeneral. Kara Kuvvetleri Lojistik Komutanlığı ve 3. Kolordu Komutanlığı görevlerinde bulundu. 2011 yılında Orgeneral rütbesine terfi etti. Orgeneral rütbesi ile 2011-2013 yılları arasında Genelkurmay II. Başkanlığı görevini yürüttü. 2013 yılı Ağustos ayından itibaren Türk Kara Kuvvetleri Komutanı oldu. 2015

yılında da Türk Silahlı Kuvvetleri Genelkurmay Başkanı olarak atandı. İlk ziyaretlerinden birini 1 Mart Tezkeresinin reddedilmesinden sonra gözden düşen İncirlik Üssü'ne yaptı.

Lakabı "Seri Paşa". Detaylara takılmadan verdiği hızlı kararlar nedeniyleymiş bu. Sivil gibi düşünüp, asker gibi hareket edermiş bir de. Nasıl yapıyorsa artık?

1980'den sonra Genelkurmay Başkanlığına atanan askeri lise kökenli olmayan dört isimden biri. TSK'nin "şahin" kanadından biliniyordu. TSK'nin "şahit" kanadını oluşturan komutan olarak ordu tarihine adını yazdırdı.

İlginç bir tesadüf, başına bir iş gelmezse 2019'a kadar koltuğunda oturacak. Silahlı Kuvvetler'den geriye ne kaldıysa bu süre boyunca o yönetecek.

Doktor. Uzmanlık alanı Ermenistan. Boğaziçi Üniversite-

sinde yapmış doktorasını. Tez başlığı, "Ermenistan'a Harbord Askeri Heyeti: Bir Amerikan Heyetinin Hikayesi ve Türk - Amerikan İlişkilerine Etkileri." NATO'da görev yapmış ama ordu komutanlığı yapmamış. Paraşütle getirildi oturduğu koltuğa. Sebebi sonra anlaşıldı.

Onu tanıyanlara göre en önemseydiği proje silahlı kuvvetleri küçültmek. Bunu yeterince başardığı kesin.

Kürt sorununa bakışı da bugünkü iktidarın güncel bakışı ile uyumlu. Söylenenlere göre "Silopi'deki sokak gösterisini de terör eylemi biçiminde yorumluyor".

ABD ile ilişkileri iyiydi. Kara Kuvvetleri Komutanı iken Vaşington'a çağrıldı, törenle "Liyakat Lejyonu" madalyası takıldı. Pentagon bu madalyanın Akar'a verilme gerekçesini NATO'ya sağladığı "sıra dışı katkılar" olarak açık-

Gençlik fotoğraflarındaki diğer siyasal İslamcı simalarla tanışıklığı Kayseri'ye dayanıyor. Kayseri doğumlu olan Hulusi Akar ile Gül aynı liseden mezun. İkisi de söylenenlere göre Kayseri Lisesi mezunu. Ancak Hulusi Akar ile Abdullah Gül arasında iki yıl var. Yani sınıf arkadaşlığı değil söz konusu olan "dava" arkadaşlığı.

Cumhuriyetten ve laiklikten korkan, Kemalizmi yıkıcı sayan, içi boş gerici bir Atatürkçülük imal eden TSK'nin yetiştirdiği ve önünü açtığı yeni nesil subayların dönemindeyiz artık. Tarihin cilvesi, Cumhuriyeti ve laikliği tasfiye ederken kendileri de tasfiye edildi.

Tek kurşun atmadan teslim oldular üzerlerine gelen bir avuç cemaatçiye. Yıkım o kadar büyük ki Balkan Harbi'nde bozguna uğrayıp İstanbul'a doğru kaçan bir avuç başıbozuk şimdikilerden daha ümitli ve daha moralliydi.

ladı. Yani yükselişini sadece AKP'ye bağlamak doğru değil. Bu aynı zamanda ordunun Kemalizmle bağı koparken bile NATO ve ABD ile bağının sağlamlaştığını bir göstergesi.

Bir ayrıntı daha: Akar'a madalyasını ABD Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Raymond Odierno taktı. Odierno, 2003 yılında Süleymaniye'de Türk askerinin başına çuval geçiren Albay Bill Mayville'in komutanıydı.

Akar, yerini Ergenekon ve Balyoz soruşturmaları ile başlayan gözaltı ve tutuklamalara borçlu. Bu olaylara dönemin mağdurlarını çıldırtan bir serinkanlılıkla yaklaşan komutanlardan biri de o. Silah arkadaşları ezilirken uzaktan, tepkisiz seyretti. Fakat o sırada yanına aldığı askerlerin çoğu "FETÖ"cü çıktı. Hatta onlardan bir ikisi silah çekti, boğazını sıktı. 15 Temmuz askerî darbe girişimi sonrası Akıncı Hava Üssü'nde darbe girişiminde bulunan askerler tarafından rehin tutuldu. Bir gün sonra düzenlenen operasyonla kurtarıldı. Rehin tutulduğu sürede yerine vekâleten 1. Ordu Komutanı Ümit Dündar atandı. Kurtarılmasının ardından bir süre boğazındaki morluklarla dolaştı.

AH O FOTOĞRAFLAR!

Eski fotoğraf albümleri karıştırıldı geçtiğimiz günlerde. Abdullah Gül, Şükrü Karatepe ve Fehmi Kuru ile eski arkadaşı. Necip Fazıl hayranıydı. Ocak ayında da MİT Müsteşarı Hakan Fidan'la birlikte Cumhuriyet karşıtı söylemleriyle meşhur, siyasal İslamcı yazar Nuri Pakdil'i evinde ziyaret etmiştiler. Akar, o yazarın hayranlarından biriydi. Geçtiğimiz günlerde de dinci Yeni Akit yazarı Mehtap Yılmaz'ı hastanede ziyaret ettiği ana dair kare sosyal medyanın gündemine oturdu.

Gerçi fotoğraf bir yıl önce çekilmişti ama sosyal medyada gösterilen tepkiden de anlaşılacağı gibi hep günceldi. Akar'ın Mustafa Kemal'e ağır hakaretler eden üç beş siyasal İslamcıya da en ufak bir tepki göstermemesi konuşuluyordu.

Haksızlık etmeyelim, Genelkurmay'ın Akit hassasiyeti yeni değil. O paçavranın önde gelen yazarlarından Hasan Karakaya Suudi Arabistan'da bir otel odasında ölünce Genelkurmay Basın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanı Tuğgeneral Ertuğrul Gazi Özkürkçü gazete yetkililerini aramış, taziyelerini bizzat iletmış, "Haksızlığa karşı en zor zamanda konuşmasını bilmiş ve dik duruşundan asla taviz vermemiştir" demişti. Yani bir bakıma Akit, Genelkurmay'ın resmi gazetesi konumunda.

Bu olaylar tartışılırken Akar'ın anneler günü mesajı yayınladı. Mesajda "Zübeyde Anne" falan dedi ama bir hafta

önce o anaya "genelevde çalışıyordu" diyen alçaklara tek bir söz bile edemedi.

Gençlik fotoğraflarındaki diğer siyasal İslamcı simalarla tanışıklığı Kayseri'ye dayanıyor. Kayseri doğumlu olan Hulusi Akar ile Gül aynı liseden mezun. İkisi de söylenenlere göre Kayseri Lisesi mezunu. Ancak Hulusi Akar ile Abdullah Gül arasında iki yıl var. Yani sınıf arkadaşlığı değil söz konusu olan "dava" arkadaşlığı. OdaTV, Akar'ın mezun olduğu açıklanan Kayseri Lisesi'nden kovulduğunu iddia etti. Öğretmenine hakaret ettiği için okuldan uzaklaştırılmıştı. Kaydını alarak Kayseri Sümer Lisesi'ne gitti ve buradan o yıl mezun oldu. Bütün bunlardan

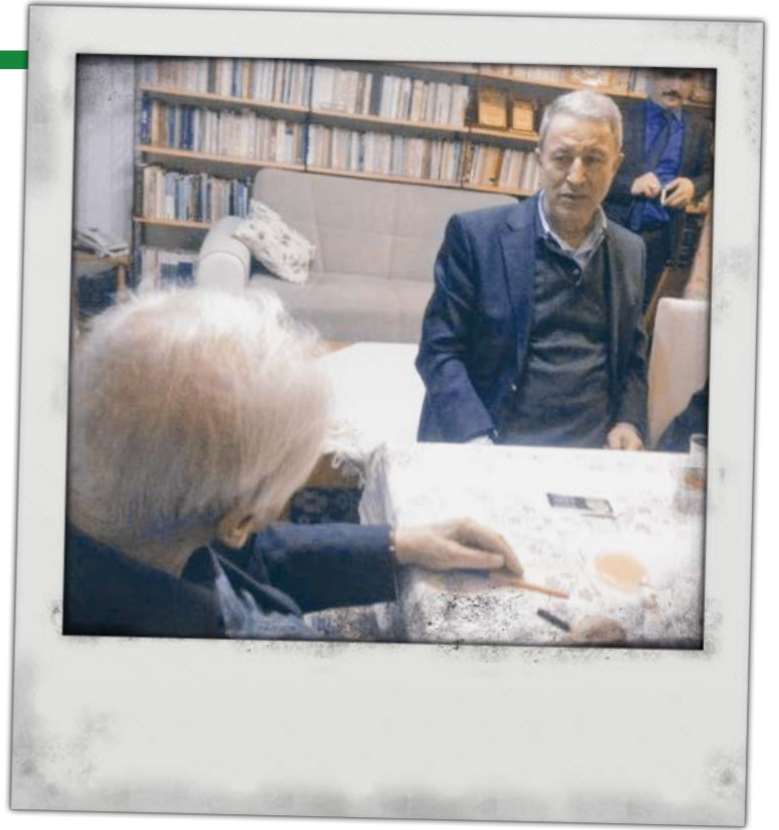
sonra nasıl komutan oldu ve yükseldi büyük bir bilinmez.

İSLAMİZASYONUN KOMUTANI

"Toplumun İslamizasyonu" projesi 12 Eylül cuntasının şeref hanesine yazılı. Anayasa ya dini sokarak kamu yaşamına dâhil etmek de onların işi. Genelkurmay Genel Sekreterliğine bağlı Toplumla İlişkiler Başkanlığı'na topladıkları bir avuç askerle yurtdışında islamizasyon seferine bile çıktılar. Diyanet İşleri Türk İslam Birlikleri (DİTİB) adlı organizasyon bizzat ordunun eseri. Zorunlu din dersini eğitime onlar soktu. Yani eğitimi dinselleştirmede ilk adımı atma şerefi de TSK'ye ait. Cumhuriyetten ve laiklikten korkan, Kemalizmi yıkıcı sayan, içi boş gerici bir Atatürkçülük imal eden TSK'nin yetiştirdiği ve önünü açtığı yeni nesil subayların dönemindeyiz artık.

Tarihin cilvesi, cumhuriyeti ve laikliği tasfiye ederken kendileri de tasfiye edildi. Tek kurşun atmadan teslim oldular üzerlerine gelen bir avuç cemaatçiye. Yıkım o kadar büyük ki Balkan Harbi'nde bozguna uğrayıp İstanbul'a doğru kaçan bir avuç başıbozuk şimdikilerden daha ümitli ve daha moralliydi.

RTE'nin kızının düğününde şahitti. Yenikapı çıkıntısında yapılan darbe püskürtme toplantısında sahne şahsiyeti. Şimdi bir tür bol yıldızlı yaver gibi dolaşiyor sarayın çevresinde. Çok şükür vesayet bitti... ■

Ankara'da, insan hakları anıtının önünde bir direniş hikayesi

AKP darbесinin sokak halleri

30 yaşlarında genç bir kadın akademisyen, kanunsuz KHK'lerden biriyle işinden edilince Yüksel Caddesi'nde oturup kendisine yapılan haksızlığı gelene geçene anlatmaya karar verdi. İlk oturuşunda daha ağzını açmadan gözaltına alındı. Bırakılınca tekrar meydana geldi, yine gözaltına alındı. Şimdi kendisine katılmış olan Semih Özakça ve Veli Saçılık'la birlikte direniyor.

■ **ORHAN GÖKDEMİR**

Osmangazi Üniversitesinde karşılaştırmalı edebiyat eğitimi aldı. Yüksek lisansını Bilkent Üniversitesinde yaptı. Tezi Nâzım Hikmet'in iki oyununun halk anlatılarıyla ilişkisi üzerineydi. Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı (ÖYP) kapsamında Konya Selçuk Üniversitesinde kadroluydu. Eskişehir Osmangazi Üniversitesinde görevlendirildi. Defalarca hakkında soruşturma başlatılmış, Gezi Parkı eylemlerine katılması nedeniyle kademe durdurma almıştı. Sözleşmesi yenilenmeyince dava açtı, kazandı. İşe başladıktan bir gün sonra açığa alındı. Hakkında "FETÖ soruşturması" açılmıştı!

Nuriye Gülmen... Olağanüstü Hal'e dayanarak çıkarılan Kanun Hükmünde Kararnameler kapsamında açığa alınmış binlerce akademisyenden biri. 30 yaşlarında genç bir kadın. İşinden edilince bunu kabul etmedi. Yüksel Caddesi'nde oturup kendisine yapılan haksızlığı gelene geçene anlatmaya karar verdi. İlk oturuşunda daha ağzını açmadan gözaltına alındı. Bırakılınca tekrar meydana geldi, yine gözaltına alındı. Alındı, bırakıldı, alındı...

Direnişin bir yerinde kendisine yine KHK ile atılan eğitimci Semih Özakça katıldı. Sonra cezaevinde kolu koparılıp

köpeklere atılan, buna rağmen memuriyetten kovulan Veli Saçılık ilişti yanlarına. Böylece Ankara'nın ortasında üç kişilik bir direniş örgütü kurulmuş oldu.

Nuriye Gülmen o meydana 9 Kasım 2016'da geldi. 2017 yılı Mayıs ayında açlık grevini aynı meydana sürdürmeye devam ediyor. Kıyafetleri bir çantada. Evi bütün Ankara. Geceleri misafir ediyor Ankaralıları. Gündüzleri o meydana. O kadar uzun zamandır orada ki neredeyse Ankara'nın doğal bir parçasına dönüşmüş durumda.

ÖNCEKİ CEZASI İPTAL EDİLMİŞTİ

2014 yılı Ekim ayı. Eskişehir'de Osmangazi Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesinde Karşılaştırmalı Edebiyat Bölümünde araştırma görevlisi olan Nuriye Gülmen hakkında, kentte düzenlenen Berkin

Elvan'ı anma eylemine katıldığı gerekçesiyle Rektörlük tarafından soruşturma başlatıldı.

Soruşturması tamamlanan Gülmen'e Gezi Parkı ve Berkin Elvan eylemine katıldığı gerekçesiyle "Kamu hizmetini aksatacak davranışta bulunmak" suçundan iki yıl kademe durdurma cezası verildi.

Eğitim Sen'in ve bağlı olduğu konfederasyon KESK'in aldığı karar doğrultusunda katıldığı iki günlük Kobanê grevlerinden dolayı aylıktan kesme cezası aldı. Bu arada ilk soruşturmaya açtığı iptal davası sonuçlandı. İdare mahkemesi aldığı cezayı iptal etti.

ÜNİVERSİTE'NİN HALİ

O soruşturmayı açanlar 2015 Nisanı'nda Gülmen'i kovdu. Bu kez daha "teknik"

sebepler ileri sürmüşlerdi. İşe geliş gidis saatleri kontrol edilerek okulda bulunmadığı saatlerde tutanaklar düzenlenmiş, yapmayı reddettiği işler tutanak altına alınmış, girdiği bir derste öğrencileri "terörist" sözcüğünü kullanmak konusunda özenli olmaları yönünde uyardığı için örgüt propagandası yaptığına dair öğrencilerden ifadeler alınmış, Ali İsmail Korkmaz'ın duruşmasına gitmekle suçlanmış. Tezinin yazımıyla ilgili sorunlar çıkarılmış, bursları iptal edilmiş. Kovulmakla kalmamış, aldığı maaşlar faiziyle birlikte geri istenmiş.

Türkiye'de AKP'nin üniversiteleri getirdiği yerin somut göstergeleri bunlar. Devlet kurumlarını keyfiyet ve hukuksuzlukla yönetiyorlar ve artık üniversiteleri herhangi bir devlet dairesinden farklı görmüyorlar.

Nuriye Gülmen'i Semih Özakça ile birlikte fethettikleri o meydana insan hakları anıtı önünde açlık grevine sürükleyen iklim işte böyle bir iklim. Bu yazıyı hazırladığımız sırada açlık grevinin 70. günündeydiler. ■

Dayanışma ve mücadele için futbol:

Metin Kurt Futbol Turnuvası

Bu hafta sonu üniversiteli ve liseli gençler, sonraki yıllarda da tekrarlanarak gelenekselleştirilmesi planlanan 'Metin Kurt Futbol Turnuvası'nda bir araya gelecek. Her sene bir sloganı olacağı duyurulan Metin Kurt Futbol Turnuvası, bu sene "uyuşturucuya karşı" düzenlenecek.

f t i metinkurtft

Önümüzdeki yıllarda da sürdürülmesi planlanan Metin Kurt Futbol Turnuvası yola çıkıyor. Galatasaray ve Milli Takım'ın efsane futbolcusunun adını taşıyan turnuvada, kadın ve erkek oyuncularla karışık olarak oluşturulacak 30'a yakın takımdan onlarca gencin karşılaşmaları olacak.

Turnuvanın Türkiye'de ilk futbolcu eylemine imza atan, ilk spor sendikasını kuran, futbolculuğu ve mücadelecilik kimliğiyle hafızalara kazınan futbolcu Metin Kurt'un ismini taşımasının birden fazla nedeni var.

Öncelikle, turnuva bir misyonla yola çıkıyor. Yayınlanan broşürle turnuvanın ilkeleri sıralanırken, futbol oynamanın yanında Metin Kurt'un temsil ettiği değerlerin gençlerle buluşması, bu değerlerin gençler içerisinde yaygınlaşması hedefleniyor.

Turnuvanın temel hedefi Metin Kurt'un anısını ve mücadelesini yaşatmak... Metin Kurt spor alanında hem düşünsel olarak hem de ortaya koymuş olduğu mücadele açısından en ileri noktayı temsil ediyor.

Kapitalizmin çürüttüğü futbolun, profesyonel ve ticari

yüzüne karşı; kolektif kültürü ve paylaşımcı yönünü öne çıkarmak, turnuvanın diğer hedeflerinden biri.

Turnuvanın her sene bir teması olacak. Bu ilk sene belirlenen tema ise uyuşturucuyla ve uyuşturulmayla mücadele.

Emekçi çocukları ve genç emekçiler arasında giderek yaygınlaştırılan uyuşturucu kullanımı, gençlerin emeğinin, aklının, bedeninin sömürülmesinin bir aracı olarak işlev kazanıyor. Turnuva yola çıkarken 'Uyuşturucuya Karşı Futbol' sloganını başa yazıyor.

Turnuvanın bir diğer hedefi ise gençleri dört bir yandan kuşatan gericiliğin karşısında durmak, gericilikten üreyen kadın düşmanlığına boyun eğmemek... Dinci gerici düzen gençleri sadece din tacirliği üzerinden değil, kültürel-sosyal hayatı yozlaştırarak da esir ediyor. Futbol turnuvası gençleri kadın-erkek yan yana gelmeye, hayatın her alanında olduğu gibi futbolda da gericiliğin ve kadın düşmanlığının alternatifini üretmeye çağırıyor.

Bu açıdan turnuvanın sahiplendiği değerlerle, Metin Kurt'un isminin yan yana gelmesi tesadüf değil. Amaç sadece 'iyi bir futbolcunun ismini yaşatma' çabası da değil:

Metin Kurt hayatı boyunca bu değerlerin taşıyıcısı ve temsilcisi oldu.

İki gün boyunca gençlerin birbirleriyle güzel vakit geçireceği, eğleneceği, spor yapacağı, memleketi ve sporu tartışacağı turnuva İstanbul'da Kalamış Halı Saha Tesisleri'nde gerçekleşecek.

Yaklaşık 30 takımın katıla-

cağı turnuva, ilk gün 18.00'de gerçekleşecek açılış etkinliği ile başlayacak. Açılış etkinliğinin ardından 22.00'ye kadar birinci ve ikinci tur maçları oynanacak.

Pazar günü ise final serileri oynanarak sonlanacak turnuvada; Metin Kurt'un ailesi tarafından, birinci ve ikinci takıma ödülleri verilecek. ■

ÇİZGİDEKİ GLADYATÖR: METİN KURT

Metin Kurt Galatasaray'ın ve milli takımın en önemli futbolcularından. Futbol oynadığı dönemde yetenekleri ve mücadelesi ile dikkat çekmesinin yanında Metin Kurt'u özel kılan, sahanın dışında da mücadele etmesi. Kurt, futbolun piyasaya hizmet etmesine, futbolcuların haklarının gasp edilmesine karşı futbol emekçilerini örgütlemeye çalıştı, hakkı gasp edilen futbolcularla dayanışmaya başladı. Daha sonra futbolcular arasında Türkiye'de ilk kez sendikalaşma sürecini başlattı. Bunu izleyen şekilde ilk futbol eylemine imza atan, takım arkadaşlarıyla birlikte yine Metin Kurt oldu.

Metin Kurt, futbolculuktan teknik direktörlüğe geçerken çeşitli dergi ve gazetelerde spor yazıları yazmış, sporun paradan ve piyasadan uzakta oynanması gerektiğini savunmuştur.

Futbol ve spor için yürüttüğü mücadelenin, memleket için yürütülen mücadelenin parçası olması gerektiğini düşünerek, Türkiye Komünist Partisi(TKP) üyesi olan Metin Kurt, 2011'de gerçekleşen genel seçimlerde, "artık hiçbir şut emekçilerin kalesine girmeyecek" diyerek TKP listelerinden İstanbul milletvekili adayı oldu.

Futbolculuğu ve mücadelesiyle hafızalara kazınan Metin Kurt 24 Ağustos 2012'de aramızdan ayrıldı.

Fındıkkabuğunu doldurmamayan sorular!

İçerde kaptıkaçtıyla, çalıp çırparak elde edilen halkoylaması sonucunu, her siyasal islamcının yapacağı gibi, bir üst mercie ABD'ye götürdü RTE. Eğer Trump'a da yutturulursa mesele hallolacak, işler yoluna girecekti. Eh, yola koyulmadan verdiler mehteri ahaliye... Bizim de aklımıza sorular düştü...

insan tuhaf bir mahlûk, her şeye alışıyor. Unutmak arsız bir alışkanlık, daha dün meydanlarda "hayır" çıksın diye çırpınanlar, şimdi "önümüze bakalım" diyorlar. İnsan büyüleyici bir varlık, mucize öte yandan. Bir türlü tükenmiyor. Kimileri başkentte gençcik direnişçiler ölecek diye sevinirken, binlerce insan o kavgayı yüreğinde veriyor. İnsanı tüm yönleriyle açıklamak güç... O yüzden sanat var,

felsefe var...

Bir de bu kaygıları gütmeyen, tanrısal (!) yetileri olduğu için, biz fanilerin kavramakta güçlük çektiğimiz kimseler var. Bunların sırrına ermek mümkün değil. Genellikle dünya lideri (!) olarak çıkıyorlar karşımıza. Üstelik memleketi de yok onların. Kimi zaman ABD'de rastlıyoruz, kimi zaman Türkiye Cumhuriyeti'nde. Hele bir de karşı karşıya gelirse bu dünya

liderleri... Tadından yenmez... Verin mehteri...

Trump'ın eline düşen yerküre can çekişmekte. Trump'ın alabildiğine patavatsız, kural, koşul, yasa dinlemez olmasından belki; başta ABD liberalizmi olmak üzere herkes dondu kaldı. Kapitalizmin ahlakı yok ya da ahlakı bu işte! Derin ve çirkin yararcılık... Şimdi ABD bu adamın ruhsal sorunlarını tartışıyor... Oysa bu alçak, salgın piyasa kültürü herkesi çoktan hasta etti...

İçerde kaptıkaçtıyla, çalıp çırparak elde edilen halkoylaması sonucunu, her siyasal islamcının yapacağı gibi, bir üst mercie ABD'ye götürdü RTE. Eğer Trump'a da yutturulursa mesela hallolacak, işler yoluna girecekti. Eh, yola koyulmadan verdiler mehteri ahaliye... Bizim de aklımıza sorular düştü...

1 Bugüne dek ağıza alınmayacak tatta sözcüklerle ABD'ye saldıran ve "eyy" diye başlayan cümlelerle babalanan siyasal islamcı ahali, ne oldu da bir anda Trump elini nereye koydu/soktu diye bunca meraklanır, dertlenir oldu? Acep beden dili denen bu gavur icadına bunca ihtiyaç duymak niye? Ne olsa iki dünya liderinin güreşi bu, ha oraya koymuşsun ha buraya, yiğit için fark eder mi?

2 "Uzun ve zorlu süreç" denen görüşme yirmi minutte tamamlandı. Acaba bir de kısa süreydi ne

halt ederdik? Buradan kalk, dünyanın yolunu git, yanında tonla adam götür, üstelik geride kalanlar versin mehteri, "selamın aleyküm" de, dön olacak iş mi? Uzun sürdü de ele güne rezil olmadılar değil mi? Uzunluk, kısalık göreceli değil mi?

3 Elde değil insan merak ediyor: Yirmi minut süren konuşmada kaç konu ele alındı? İçeri girdin; "merhaba" dedin, adam "selam" dedi. Yer gösterildi, hal hatır soruldu, çaylar söylendi, e bir de dil sorunu var, çeviri süresini de ekle... İçime kurt düştü, acaba ciddi herhangi bir konu konuşuldu mu?

4 Benimki kılık kuşkusuz ama; mesela, PYD meselesi masaya yatırılıp, uzun uzadıya konuşuldu mu? Bizim dünya lideri ötekine: "Yahu biz müttefik değil miyiz, ne iş bu PYD-PKK seviciliği, bana bak bacağı kırırım" dedi mi? Ya da: "Oğlum tepemi attırma İncirlik'i kaparım, dünyayı kafana yıkarım!" dedi mi?

5 Bizim dünya lideri, Trump denen zata kaç kez haddini bildirdi yirmi minütte? Cümleye başlarken kaç kez “Eyy Trump” demiş olabilir yirmi minütte? Acaba konuşma anlaşılın diye, cep telefonundan mehteri vermiş midir Trump’a? Böyle irade ve hazırlık karşısında tırsıp, elini kolunu nereye koyacağını bilemez hale gelmiş midir Trump?

6 ABD’nin dünya lideri, bizimkine sitem etmiş midir acaba koalisyon ortağı Bahçeli hakkında? “Yahu Recep, senin bu ortak Devlet neden ismimi doğru dürüst söylemiyor da Turump diyor bana?” diye sormuş mudur? Üstelik biraz da hiddetlenip: “Git ona söyle bana Turump demeye devam ederse, ben de ona Dövlət diyeceğim haberi olsun?” diyerek bir diplomatik kriz yaratmış mıdır?

7 Acaba iki dünya lideri, yeri gelince, baş başa dertleşmiş midir? Trump: “Ya Recep sen ne akıllı

adamsın, tüm yetkileri eline aldın, sıkışınca da veriyorsun mehteri, vaziyeti idare ediyorsun. Biz de hâlâ kuvvetler ayrılığı bok püsürle uğraşıyoruz” demiş midir acaba? Ya da: “Birader ne güzel, ne bilim bıraktın ne üniversite, dünya düz desen herifçiğöğülları eyvallah edecek; burada psikiyatrist dallamalar hakkımda ruh hastası raporu veriyorlar ne halt edeceğimi bilmiyorum” demiş midir?

8 Acaba Trump’ın durumuna acıyan bizim dünya lideri tavsiyelerde bulunmuş mudur? Mesela: “Donald, bak koltuğu ele geçirdin, bundan sonra seçim meçim geçeceksin bunları. Sandığı koyacaksın ama sonucu sen açıklayacaksın ve hep kazanan olacaksın” demiş midir acaba? Sonra: “Bak kardeşim kur bir havuz, sende para bok, sonra muhalif gazetecileri tık içeri rahat edersin” diye salık vermiş midir? Ardından: “Donald bak eğer lafını dinletemiyorsan OHAL ilan et akşam otur KHK yaz, yayımla,

Bugüne dek ağıza alınmayacak tatta sözcüklerle ABD’ye saldıran ve “eyy” diye başlayan cümlelerle babalanan siyasal islamcı ahali, ne oldu da bir anda Trump elini nereye koydu/soktu diye bunca meraklanır, dertlenir oldu? Acep beden dili denen bu gavur icadına bunca ihtiyaç duymak niye? Ne olsa iki dünya liderinin güreşi bu, ha oraya koymuşsun ha buraya, yiğit için fark eder mi?

mis, temiz iş ne uğraşıyorsun sivil toplum falan” diye yol göstermiş midir?

9 Toplantı sonrası havuzculara bakınca, bizim dünya lideri bayağı pataklamış gibi elin gavurunu! Lakin gel gör ki, ne Suriye meselesinde, ne Fetullah sorununda bir yere varılmış değil. Acep bizim bilemediğimiz neyi biliyor bu havuzcular da göbek atıyorlar? Yoksa yine korumalarla bile isteye kavga çıkarıp gündem değiştirmeye mi çalışıyorlar? Mehter her koşulda işe yarar mı, onu mu

test ediyorlar?

10 İktidar havuzcuları, şimdi önünde el pençe divan durdukları ABD lideri Trump’ın İslam karşıtı sözlerini unuttular mı? Ya da bu mehterli ABD çıkarılması ardından çok bağırarak haklıdır diyerek, yurtsever insanların “hayır” gerçeğini unutacağını mı sanıyorlar? Yaşamlarında tek bir gün bile antiemperyalist olmayan İslamcılardan, zaten kimse yerli ve de milli olmalarını beklemiyor, o halde kendimize soralım: Şaşırдық mı?

Renault işçileri boyun eğmedi

'Daha son söz söylenmedi'

Renault işçisi daha iyi bir yaşam, insanca çalışma koşulları ve örgütlenme özgürlüğü için direndi. Sermaye ve sarı sendika ile hesaplaştı. Bu hesaplaşma tamamlanmış değil.

■ Söyleşi: UĞUR ATAŞ

Bursa'da Renault'da çalışan iki işçiyle söyleştik. Fabrikadan, çalışma koşullarından ve elbette patron yanlısı Türk Metal Sendikası ile geçtiğimiz dönemde yaşadıklarından konuştuk.

Kaç yıldır Renault'ta çalışıyorsunuz ve neden Renault'u tercih ettiniz?

Tunç: 3 yıldır Renault'ta çalışıyorum. Renault fabrikasında çalışmaya başlayınca hayatımın kurtulacağını, çalışma şartlarının diğer fabrikalara göre daha iyi olacağını ve haklarımı savunan bir sendikaya sahip olacağımı düşünmüştüm. Bizim gibi birçok işçi de aynı şekilde düşünüyor, Renault gibi büyük fabrikalarda çalışabilmek için birbirleriyle yarışıyor. Hatta mevcut işlerini bırakıp bu fabrikalarda işçi olarak çalışmayı tercih ediyor.

Birlikte işe başladığım arkadaşım sevdiği kızla evlenebilmek için Madam Coco'da yüksek maaşlı işini bırakıp, sırf kızın babasının iş garantisi olduğunu düşündüğü için Renault'ta çalışmaya başladığını anlatınca, bu değerlendirmemin ne kadar doğru olduğunu bir kez daha anladım.

Uğur: İki sene önce büyük kariyer hayalleriyle başvuru yapıp sınavlara girip, sonuçları 6 ay bekledikten sonra montaj hattında işe başladım. Makine bölümü mezunu olduğum için otomotiv sektöründe bir gelecek hedefledim. Ülkemizdeki eğitim sisteminden kaynaklı meslek lisesinden mezun olup mühendis olma ihtimalimiz olmadığı için fabrikalar için işçi olarak yetiştiriliyoruz. Bu nedenle kurumsal ve sendikacı bir fabrikada işe başlayıp belli bir kariyer hedefledim. Ancak

düşündüğüm gibi olmadı ve kendimi montaj hattında buldum.

Renault fabrikası gerçekten toplumun genel olarak değerlendirdiği gibi işçilerin hayatını kurtaran bir fabrika mıdır?

Tunç: Bu soruya çok net yanıt verebilirim. Tabii ki HAYIR.

Renault'da çalışmaya başlayınca gördüm ki hiçbir şey dışardan görüldüğü gibi değilmiş. İnsanlar köle gibi nefes almadan çalıştırılıyor. Ben ilk olarak kaporta seri üretim bandında çalışmaya başladım. Bantta dakikada 1 aracın üretiminin tamamlanması gerektiği için çalışma saatlerinde su içmeye bile vaktimiz olmuyor, hatta tuvalete günde bir kere gitmemize izin veriliyor. Yemekhanenin çalıştığımız alana çok uzak olmasında dolayı 30 dakikalık yemek molasında oturup sigara içmeye bile vaktimiz kalmıyor. Bant çalışmaya başlamadan önce yerimize geçebilmemiz için koşturmak zorunda kalıyoruz.

Köle gibi çalıştırıldığımız bu ağır şartlardan ve sürekli aynı hareketi tekrarlamamızı gerektiren koşullardan dolayı birçok arkadaşımız bel-boyun fıtığı ve varis gibi meslek has-

talıklarına yakalanıyor. Hatta yakın bir zamanda bir arkadaşımız bel ağrısından dolayı fabrika doktoruna gittiğinde doktor bel fıtığı teşhisi koydu. Fakat doktor meslek hastalığı olduğunu inkar etmiş ve "Bu hastalığın evde olmadığı ne malum" demiş.

Bu sıkıntılarımızı, işyerindeki sendika Türk Metal'e yüzlerce kez söylememize rağmen ya bizleri geçiştirdiler ya da "Sesiniz çok çıkıyor!" diyerek işten attırmakla tehdit ettiler.

Bir sendika düşünün işçinin değil, patronun çıkarlarını düşünen ve bizleri tehdit eden. Oysaki biz işe başlarken burada sendika var hakkımızı savunur diye düşünmüştük.

Uğur: Nasıl mı? Kesinlikle işçi sağlığı ve güvenliği UET (üretim alanı) içerisine asılan tabelalardan ibarettir. "Hiçbir şey sizden değerli değil!" diyerek, bizi düşündüklerini hissettirmeye çalışıyorlar. 8x3 vardiya sisteminde, deyim yerindeyse gecemizi gündüzümüze katıp çalışıyoruz. Zorlu ağır mesailere kalıp günde on iki saat çalışıyoruz. Neden mi? Mecburuz çünkü işten çıkartılmakla tehdit ediyoruz. Bir dakikanın altında bir araç üretimi talep ediliyor. Hareket eden bandın üzerinde herkes görevini yapı-

yor. Ve bunu günde ortalama 450 defa yapıyoruz. Sabit hareket=kölelik. İstedüğünüz gibi tabir edebilirsiniz. Nefes almadan saniyelerle yarışarak üretimi yetiştirmemiz gerek. Aksi takdirde tutanaklar, işten atmalar, tehditler vs.

İki metre arkamızda bulunan su sebilinden bir bardak su içemiyorsak, tuvalet ihtiyacımızı ya yedi dakikalık çay molamızı feda edip ya da saatlerce sıra bekleyip gidebiliyorsak; kimse sağlıklı çalışma koşullarından ve sendikanın işçiyi korumasından bahsetmesin...

Eski çalışan işçi arkadaşlarımızla sohbet ederken, bir zamanlar "Renault havlusunu balkona astığında seni evlendirmek için sıraya girerlerdi" diyorlar. Bir yıllık maaşıyla ev alıyorlarmış. Şu anda ise Renault'ya eylemlerden dolayı garantisi olmayan iş gözüyle bakılıyor. Tabii ki de işçilik kutsal bir meslek bizim gözümüzde. Ama fabrika yönetimi ve sendika el eleyse içinden çıkılmaz bir hal alıyor.

Ağır çalışma şartları karşısında işçilerin tepkisi ne yöndeydi?

Tunç: Yaşadığımız sıkıntılar karşısında, Türk Metal Sendikası'nın tehditlerine rağmen sendikadan istifa edip üretimi durdurarak, grev kararı aldık. 2015 Mayıs'ında Bursa Renault'da başlattığımız mücadele, yalnızca Türk Metal çetesinden kurtulma mücadelesi değil, aynı zamanda işçilere yıllarca sefaleti, düşük ücreti ve kölece çalışma koşullarını dayatan, biz işçileri sömürerek büyük kârlar elde eden MESS'e ve patronlara karşı bir kavgaydı. Bu zamana kadar yaşadığımız baskı, tehdit, sendika seçme hakkımızın yok sayılması, hukukun ayaklar altına alınması... Ayrımcılık yapıp biz işçileri birbirine düşüren MESS, Renault yönetimi, hükümet ve Türk Metal tüm gücüyle bize saldırarak mücadelemizi engellemeye çalıştı. Korkmadan mücadele eden arkadaşlarımız da oldu, baskı ve tehditlere karşı yenik düşen arkadaşlarımız da. biz tüm bunları göze alıp yola çıktık. Mücadele etmeden hiçbir hakkı kazanamayacağımızı biliyorduk.

Uygur: Fabrikada işe başlamadan önce dışardan izlediğim kadarıyla, ağır çalışma koşullarından ve gizlice işçilerden habersiz bir gecede

imzalanan toplu iş sözleşmesinden dolayı Renault'da bir eylem başlamıştı. Tüm ülkeyi, işçi sınıfını harekete geçiren bir eylemdi. Sonuçları; hepimizin bildiği gibi, hükümeti yanlarına alarak tehditler ve baskılarla işçilerin dirençlerini kırdılar.

Peki, siz eylemlerden sonra işe girdiğinizde ne gibi baskılarla ve sorunlarla karşılaştınız?

Uygur: Fabrikaya ilk girdiğimizde zorunlu olarak Türk Metal'e üye yaptılar. Tabii ki daha önce hiçbir sendikali yerde çalışmadığımız için bu yaptıklarının suç olduğunu bilmiyorduk. İlk işe girişte sendika odasına ve insan kaynaklarına götürülüp, bizzat insan kaynakları personelleri tarafından e-devlet şifrelerimiz alınarak üyelik işlemleri gerçekleştirildi. Eylemlere katılırsak, sesimizi çıkartırsak, Türk Metal'den istifa edersek işten atmakla tehdit edildik, ki daha işe başlamamıştık.

Tunç: Sonra diğer işçi arkadaşlarla konuşup, bu mücadeleye ortak olmaya kendimize ve arkadaşlarımıza söz verdik. Onlarla birlikte Birleşik Metal'e üye olduk. Tabii ki baskılar gecikmedi. Hemen UET şefi ve insan kaynakları sorumlusu tarafından sorgu odasına çekildik. Derhal bu mücadeleden vazgeçip, tekrar Türk Metal'e üye olmamız konusunda tehdit edildik. Ama içeride öyle bir işçi gücü vardı ki, o odadan "Asla istifa etmiyorum!" diyerek çıkmıştık.

O günlerde soğukta, yağmur ve kar yağarken her vardiya çıkışlarında ve yemekhanelerde eylemlerimiz devam ediyordu. Yönetim ve sendika gözlerine kestirip mimledikleri işçileri sorgu odasına çekip

işten atmakla, ağır bölümlerde çalıştırmakla tehdit ediyorlardı. Zaten fabrikanın rahat bir bölümü yoktu.

Amaçları Türk Metal Sendikası'na geçirecek daha sorunsuz bir şekilde işten atmaktı. Zira toplum nezdinde saygınlığını mahkeme önlerinde zedelemek istemiyordu.

Mart 2016'da mimledikleri işçi arkadaşlarımızı arayıp "İş akdinizi feshettik" diyerek çeşitli bahanelerle tazminat-sız olarak çıkışlarını verdiler. İçeride tekrar bir eylemden korktukları için iki gün üretime ara verildi. Bu süreçte fabrika önüne dahi bizleri yaklaştırmadılar. Hükümet, sermaye ve sendika iş birliği ile polisin biber gazlı müdahalesine maruz kaldık.

2017 sözleşmesine yaklaştıkça baskılarla birlikte içeride kırılmalar yaşanıyordu. Mücadeleden vazgeçmeyen işçileri ise sorgu ve ikna odalarına

çekip, "Şu kadar borcun var, kiradasın, gurbettesin, işten atılınca ne yapacaksın, gel biz seni rahat bölüme yerleştirelim" diyorlardı. İşçinin direncini böyle yok etmeye çalıştılar.

Son söz olarak eklemek istediğiniz bir şey var mı?

Tunç: Bu yaşadığımız sıkıntılara ve kokuşmuş düzene karşı mücadele etmekten başka şansımız yok. Biz sınıfımıza güveniyoruz ve mücadele etmekten asla vazgeçmeyeceğiz!

Uygur: Başarılarımızı zannediyorlar, ancak yanıltıyorlar. Bugün olmadı ama yarın olacak. Dünya, işçinin gücünü kabullenecek. Sermayeye, işverene, işveren yandaşı sendikalara, bu düzene ve bu hükümete asla boyun eğmeyeceğiz... ■

Not: Röpörtajda işçilerin gerçek isimleri iş güvenceleri nedeniyle kullanılmamıştır.

Yemen: Sosyalizmsiz dünyada vekalet savaşları

Yemen'de savaşan tarafların mevzilenmesinde İran yanlısı olarak tanımlayabileceğimiz Husiler/Ensarullah, Suudi/ABD karşıtlığı ile tanımlanabilse de, tutarlı, istikrarlı bir anti-emperyalist güç olmaktan çok vekalet savaşının bir tarafı olarak konumlanıyor.

EMRE KÖSE

Ortadoğu coğrafyasının en yoksul ülkelerinden biri olan Yemen, 2015 yılının Mart ayından bu yana Suudi Arabistan öncülüğündeki koalisyonun işgal ve ablukası ile karşı karşıya. 2015 yılının başlarında ülkenin yönetimi, 2011 yılındaki sokak gösterileri sonrası görevi bırakan eski cumhurbaşkanı Ali Abdullah Salih'in de desteğiyle siyasi olarak İran'a yakın olan Ensarullah Hareketi'nin eline geçti.

Fakat şu an Ali Abdullah Salih'in Husilerle ilişkisi çıkara dayalı. Ülke yönetiminde 33 yıl kalan ve 2011 yılında koltuğunu bırakan eski ABD müttefiki Salih, 2004 yılında Husilere karşı altı ayrı askeri müdahale başlatmıştı ve bunlar Yemen'in

kuzeyinde yer alan Saada eyaletindeki Husiler için büyük yıkımlara yol açmıştı.

Bu olay Yemen'deki Sünnilerin de Husilere verdiği desteğe ivme kazandırdı. Yanı sıra Salih, ülkede yeraltı faaliyetleri yürüten Selevi cihadist gruplarla Husilere karşı ittifak kurdu, Yemen'de El-Kaide'nin taban bulmasına müsaade etti ve Yemen'de El-Kaide'nin yükselişine çanak tuttu.

2011'e kadar Husiler mevcut yönetime karşı herhangi bir girişimde bulunmadı. Fakat Yemen de Arap Baharı rüzgarından nasiplenmişti. Husilerse ülke çapında başlayan kitlesel protestoların yarattığı güvenlik boşluğunu pekala kullandı. Husiler, yeniden sahneye çıkışının sonrasında

devlet güdümlü Selevi İslamcı aşiret, cemaat ve köktendinci örgütlenlerin de hedef tahtasına oturdu.

SUUDİLERİN EL - İSLAH PARTİSİ VAR

Ensarullah Hareketi'nin azıllı rakibi olan Müslüman Kardeşler bağlantılı El-İslah Partisi, Husileri başkent Sana'yı ele geçirmek için Umran'da kaos yaratmaya çalışmakla suçladı.

El-İslah Partisi'yse 1970-90 yılları arasında bizzat Suudi Arabistan tarafından Abdülfetah İsmail liderliğindeki sosyalist Güney Yemen Demokratik Halk Cumhuriyeti'nin ülkenin kuzeyindeki vekil gücü olan Ulusal Kurtuluş Cephesi'ne karşı mücadele etmek için kurulmuş bir örgütlenmedir. El-İslah Partisi, sadece Müslüman Kardeşler'in Yemen'deki gölgesi olmayıp ülkedeki çeşitli köktendinci aşiret ve örgütlenmelerin de koalisyonu konumundadır.

Bugünse Suudi Arabistan ve Katar adına sahada Yemen ordusu ve Husilere karşı faaliyet yürüten bir kontra örgütlenmedir. Elbette o günden bugüne misyonları değişmedi hatta El-Kaide ve IŞİD'e militan sağlayan bir ara form olduğu da rahatlıkla söylenebilir.

Ensarullah Hareketi, Ab-

dümelik el-Husi'nin liderliğinde, Şiiliğin Zeydi mezhebine mensup ülkenin en yoksul halk kesimi olarak kabul edilen Husi aşiretinin temsilcisi durumunda.

Ensarullah Hareketi, 2015 yılının Şubat ayında silahlı bir ayaklanmayla Yemen'in başkenti Sana'da ve kentteki tüm devlet kurumlarında egemenliği tamamen ele aldı ve hemen ardından, Mart ayında da Suudi Arabistan ve Körfez ülkelerinin müdahalesi gecikmedi.

Mansur Hadi idaresinde işler Suudi Arabistan ve Körfez şeyhlikleri adına gayet yolundaydı fakat başkentten İran'ın vekil gücü tarafından ele geçirilmesi de faciaya yol açtı.

Yemen krizinin starejik boyutu ise şu; son yıllarda İran'ın, Basra Körfezi ile Hint Okyanusu'nu birbirine bağlayan Hürmüz Boğazı'nı kapatma tehditleri sürerken batı medyası Yemen'in güneyinde yer alan ve Kızıldeniz'den Hint Okyanusu'na bir geçit işlevi gören Bab el-Mendeb'e odaklanmadı.

İRAN KIZILDENİZ'DE

Kızıldeniz'de var olmaksızın İran'ın uzun yıllardır hesabındaydı. Ensarullah Hareketi'nin kontrolündeki Yemen, gelecekte İran'ın Kızıldeniz'deki karakoluna dönüşebilir ve Avrupa ile uzak asya arasındaki deniz

yollarının güvenliğini tehdit eder hale gelebilir.

Yemen'deki askeri sahaya karışık vaziyette. Safları sayacak olursak; Suudi Arabistan öncülüğündeki koalisyon güçleri (Birleşik Arap Emirlikleri, Fas, Ürdün, Kuveyt, Katar, Bahreyn ve Sudan), Mansur Hadi yanlısı paralı askerler, Yemen Ulusal Ordusu, Müslüman Kardeşler bağlantılı El-İslah Partisi ve Ali Abdullah Salih'e tabi olan Yemen ordusu, Ensarullah Hareketi.

Bunun yanı sıra Suudi Arabistan öncülüğündeki koalisyonun bir parçası olan Birleşik Arap Emirlikleri'nin, Yemen'in güneyindeki Aden bölgesinde Güney Direnişi ve Hazrami Güçleri isimli iki vekili bulunuyor.

ABD'nin 2003'teki işgalinden sonra Irak'ta çok sayıda savaş suçuna imza atan Balckwater isimli güvenlik şirketine bağlı paralı askerler de koalisyon adına savaşa katılıyor.

İki yılı aşkın bir süredir devam eden işgal ve abluka süresince işgal koalisyonunda da çatlaklar oluştu elbette. Suudi Arabistan ile ipleri koparan Sisi liderliğindeki Mısır yönetimi koalisyondan çekildi; Birleşik Arap Emirlikleri ise Aden'in hakimiyeti için Suudi Arabistan ile bir vekalet savaşına girdi.

Aden uğruna verilen savaşta kirli çamaşırlar ortaya serilmeye başladı bile. Birleşik

Arap Emirlikleri'nin sahadaki vekili olan Aden merkezli Güney Direnişi, Suudi destekli Yemen Ulusal Ordusu'nun El-Kaide'yle bizzat işbirliği yaptığını açıkladı.

Bu iddialar İran tarafında sıkça dile getirilse de sansasyon yaratmıyor fakat halihazırda Suudi Arabistan'ın bir müttefiki tarafından dolaylı olarak bile olsa dillendirilmesi skandal sayılır.

Sahadaki diğer aktörler de IŞİD ve El-Kaide. Suudi Arabistan'ın El-Kaide'yle koordineli bir şekilde hareket ettiğiyse artık efsane olmaktan çıktı.

IŞİD ve El-Kaide, ülkenin doğusundaki tarihi Hazramut kenti ve eyaletini ortaklaşa kontrol ediyor. 2016 yılının sonlarına doğruysa Yemen'in güneyinde ciddi manada gerilediler, Abyan, Şabva, Lahic, İb, Taiz gibi eyaletlerde şuan dağınık durumdadalar.

ÖLÜM VE AÇLIK

Yemen'deki insani durum da ikmal kanallarının işgal koalisyonu tarafından birer birer tıkanmasıyla çok daha kötü durumda. Hoş, öncesinde Yemen'e ulaştırılmaya çalışılan yardım gemileri de geri çevriliyordu. İran ise şimdiye kadar bir kez silah ve mühimmat desteği göndermeyi denedi ve başarısız oldu. Yemenlilerin gıda ve insani yardım sağladığı ülkenin batı kıyısında yer alan

YEMEN'DE KİM KİMDİR?

Husiler: Yemen'de Şiiliğin bir kolu sayılması gereken Zeydi aşiretlerden birisi. Geçmişte bölgede farklı odaklarla yakınlaşıp uzaklaştığı, siyasete doğrudan dahil olma konusunda da iniş ve çıkışları olduğunu not edelim. Zeydiliğin oldukça yerel bir Şii inancı olması, geçmişte başka Şii mezhepleri ile de çatışmalar yaşamış olması, ülkedeki diğer Zeydi aşiretlerin Husilerin İran'la yakınlaşmasını "Şii/Caferi" etkisi altına girme olarak görmeleri gibi nedenlerle İran'la bağları özgün yanlar barındırıyor. Yemen'in Hizbullah'ı (Lübnan Hizbullah'ına atıfla) olarak görülse de Lübnan Hizbullah'ına göre fazla yerel ve İran'la ilişkileri çok köklü ve istikrarlı değil.

Ensarullah Hareketi: 2015'te iktidarı ele geçiren İran yönelimli, ana gücü Husiler olan parti.

Ali Abdullah Salih: Yemen'in iki parça olduğu dönemde ABD ve Saddam'la müttefik olan Kuzey Yemen'in başındaydı. 1990'da Yemen tek devlet haline gelince Yemen Cumhuriyeti'nin başkanı seçildi. 2011'e kadar bu görevde bulundu. Geçmişte Husilere karşı Suudilerle işbirliği yaptığı, El Kaide'ye alan açtığı biliniyor. 2015'te ayaklanarak başkent San'a da iktidarı ele geçiren Husiler ve Ensarullah Hareketi ile ittifak yaptı.

Yemen Ordusu: Husiler-Ensarullah yönetiminin askeri gücü.

El-İslah Partisi: 1970-90 yılları arasında bizzat Suudi Arabistan tarafından kurulmuş bir örgütlenmedir. Sosyalist Güney Yemen'le bağlantılı Kuzey'deki Ulusal Kurtuluş Cephesi'ne karşı örgütlenmiştir. El-İslah Partisi, sadece Müslüman Kardeşler'in Yemen'deki gölgesi olmayıp ülkedeki çeşitli köktendinci aşiret ve örgütlenmelerin de koalisyonu konumundadır.

Yemen Ulusal Ordusu (Milli Yemen Ordusu): Suudi destekli güçlerin askeri gücü.

A. Mansur Hadi: Ali Abdullah Salih'in ardından 2012 yılında seçilen devlet başkanı. Suudi/ABD destekli. Husiler tarafından devrilmeden önce El Kaide'ye göz yumduğu için eleştiriliyordu.

Ensarulşeriya: Yemen El Kaidesi. Suudi yanlısı.

Mısır: Suudilerle birlikte sunni cephesinde yer alıyordu. Sisi sonrasında çekildi ama Suudi yanlısı tarafa politik desteği sürüyor.

tek bir limanı bulunuyor; Hudeyde. Bu liman da bir süredir koalisyon güçlerinin hedefinde.

Son günlerde ülkedeki temiz su sıkıntısı ve sağlık altyapısıyla ilgili sorunların bir sonucu olarak kolera salgını baş gösterdi. Kızıl Haç'ın geçtiğimiz hafta yaptığı açıklamaya göre 115 kişi kolera sebebiyle yaşamını yitirdi.

İki senedir süren savaş boyunca 10 binden fazla sivilin öldürüldüğü belirlenirken on binlercesi ise yerinden oldu.

Emperyalist medya söylemi de savaşın bir parçası. Ensarullah Hareketi ve Husiler, Yemen'deki cumhuriyet siste-

mine karşı olmakla ve ülkede geçmişte Haşimi hanedanlığının hakimiyetinde olduğu gibi monarşi dönemine geri dönme-yi istemekle suçlanıyor.

Yönetimi ele geçirmeden önce anti-emperyalist ve eşitlikçi taleplerle sokakları dolduran Husiler batı medyasında hiç yer bulmamıştı.

Yemen'de savaşan tarafların mevzilenmesinde İran yanlısı olarak tanımlayabileceğimiz Husiler/Ensarullah Suudi/ABD karşıtlığı ile tanımlanabilse de, tutarlı, istikrarlı bir anti-emperyalist taraf olmaktan çok vekalet savaşının bir tarafı olarak konumlanıyor. ■

'Türkiye'de her zaman kağıda basılı mizah olacak'

"Penguen'de durum başka. Ekonomik zorluklar ya da hükümetin baskıları var ama bir dergi 'okuyucu bizi artık almıyor' diye ağlaşarak kurtarılmaz. Sen dergiyi yaparsın, beğenirler, alırlar ve yaşarsın. Kişisel kanaatim, belki biraz ağır olacak ama Penguen'in beyin ölümünün gerçekleştiği yönünde."

■ **Söyleşi: NEVZAT EVRİM ÖNAL**

Mizahın emektarlarından Vedat Özdemiroğlu ile mizah dergiciliğinin içinde olduğu krizin altında yatan nedenleri konuştuk.

Merhaba. Bugün sizinle, mizah dergiciliğinin krizi konusunda sohbet etmek istiyoruz. Önce Gırgır kapandı, ardından Penguen basılı olarak çıkmayacağını açıkladı. Yayın hayatına devam edemeyen başka dergiler de var. Genel olarak mizah dergiciliğinin bir krizden geçiyor olduğunu söylememiz mümkün. Öncelikle, "Buraya nasıl gelindi?" sorusuyla

başlayalım isterseniz.

İstanbul'da çıkan mizah dergilerinin tarihi 1870'e kadar gider ama Gırgır dergisini, yani mizahın kitlesel tirajlara ulaştığı, popülerleştiği, mizah dergisi almanın moda olduğu dönemi ele alırsak, sonraki bütün dergiler ayrılan grupların kendi maceralarını deneme istekleri ile ortaya çıktı. Bu bazen bir ekol çerçevesinde, bazen derginin idaresine bir tepki olarak ama genellikle kadro fazlalığından gerçekleşti. Gırgır'ın barındırdığı mizahçı sayısı, şu andaki bütün dergilerdeki mizahçı sayısının toplamından daha fazlaydı. Gırgır bir okuldu.

Zamanla tirajlar azaldı, kadrolar küçüldü. Gırgır'ın 80'lerdeki misyonunu 90'larda Leman üstlendi. Penguen ve Uykusuz da Leman'dan ayrılan grupların çıkardığı dergilerdir. Özetle, 80'lere Gırgır, 90'lara Leman damgasını vurdu. Ardından kısa bir Penguen rüzgarı esti. 2000'lerde ise, ben orada yazmama rağmen objektif konuşuyorum, belirgin olan Uykusuz mizahıdır.

Gırgır'ın kapatılması ve Penguen'in kendini kapatması iki ayrı konu. Gırgır'ınki gereksiz argo ayıklansa gayet masum olacak bir Hz. Musa karikatürünün yayınlanmasından ötürü yönetimin almak zorunda kaldığı bir karar. Demek ki mizah dergilerinin güçsüzleştiği, cılızlaştığı, kendi değerlerini üretemez hale geldikleri bir dönem yaşıyoruz. Biz burada çayımızı içip rahatça konuşurken Musa Kart kardeşimiz hapiste ve bir çizerin hapiste olması zaten benim işimi boşa çıkarıyor, devlet şu an bilfiil kara mizah yapmakla meşgul.

Penguen'inki ise başka bir durum. Ekonomik zorluklar ya da hükümetin baskıları var ama bir dergi "okuyucu bizi artık almıyor" diye ağlaşarak kurtarılmaz. Sen dergiyi yaparsın, beğenirler, alırlar ve yaşarsın. Kişisel kanaatim, belki biraz ağır olacak ama Penguen'in beyin ölümünün gerçekleştiği yönünde. O mizah tükenmişti ve orada mesela Mustafa Satıcı, Özer Aydoğan, Barış Atar gibi elektrikli, genç yeni solukların dergiden kesilmesi ile çöküş başlamıştı. Takımdan yıldız

oyuncuları keserseniz takım çöker.

Belirli dönemlere belirli dergilerin, belirli ekollerin damga vurduğunu söylediniz az önce. Bunu sağlayan nedir?

Bunu sağlayan beynimizdeki gri hücrelerdir, yazar ve çizerlerin ürettikleridir. Ben bizi okuyacak olan genç kardeşlerimize kısa bir bilgi vermek üzere şunu anlatmak istiyorum. Gırgır, 70'li yılların başında Günaydın'da bir mizah köşesi olarak başladı. Yani, bir sayfa bile değildi ve sonrasında dergiye dönüştü. Gırgır kendi topuna koşan bir markadır. Oradaki o fırlama, popüler mizahın çok çekici bir tarafı vardı. Zeytin dalı taşıyan güvercinler gibi soyut klişelere göre Orhan Gencebay, Sakıp Sabancı, Süleyman Demirel ile ilgili karikatürler halkın daha çabuk okuyup benimsediği bir şeydi. Bu geniş bir kitle ile buluştu.

Ben 10 yaşındayken 77-78'de Mikrop dergisi çıkmıştır. Engin Ergönültaş yönetiminde çıkan bu dergi Türk mizahının yüz aklarından biridir. Sınıfsal tavrını çok açık ortaya koymuştur. Gırgır'ın ortalama mizahına karşı radikal bir mizah yapmıştır. Tıpkı cazdaki arayışlar gibi. Gırgır ise asıl sözünü 12 Eylül faşizmiyle susturulmuş ortamda sistemin radarlarına yakalanmadan, zekice dalga geçen, ince alayıyla söyledi. 12 Eylül'ün Cumhuriyet'ten sonra kapattığı ilk yayın organlarından biriydi. Sonradan

← **OĞUZ ARAL, 12 EYLÜL DÖNEMİNDE GIRGIR'IN 4 HAFTALIK KAPATMA CEZASI ALMASINI ŞÖYLE ANLATIYOR:**

"Bu kadın 12 Eylül'ün şarkı-marş simgesi idi. Kocasını Mahmut (Tezcan), bunun imaj-maker'i olmuş. Kafasına bir fes, üstüne kırmızı bir bez, memelerinin üstüne bir ay-yıldız, al sana imaj. Ulan bir baktım, İzmir'de birazcık direnmeye çalışan işçilere karşı bu kadının şarkısı kullanılıyor, işte 'Yurduma düşman girmiş' falan diye. Kim ulan düşman? Düşman bizim İzmir'de direnmeye çalışan işçiler. Kapağa koyduk karikatürü. Onun için ilk kapatılan yayın organı olduk elhamdulillah. Önce dergiyi kapattılar, sonra kapatma gerekçesi aradılar. Kim kapatacak dergiyi, nöbetçi hakim. Sabahın köründe nöbetçi hakime gitmişler, derginin kapağını dayamışlar burnuna, bunu kapat demişler. Adamcağız da bir şey bilmeden, bakmış kapağa, kapatma gerekçesini yazmış. Gırgır'ın kapatma gerekçesinde aynen, 'Yaşlı, çirkin, menhus bir kadının üzerine bayrak çizerek Türk bayrağına hakaret' ettiğimiz yazıldı. Bu sebeple Türk adliyesi benim 2.5 yıl hapsime talip oldu. Ulan bre!..."

Akay olan Müşerref Tezcan, Türk bayrağından bir elbise ile "Türkiyem benim eşsiz milletim" diye şarkı söylerdi, Gırgır da bunu eleştiren bir kapak yaptıği için kapatılmıştı.

Yani baskı dönemlerinde baskıyı yaratıcı biçimde hicvetmekle mizahın başarısı arasında gerçekten güçlü bir ilişki var. Peki, bugünkü problem bununla mı ilgili?

Gırgır'ın yüksek tirajlara ulaştığı dönemde TRT'de ikinci kanal bile yoktu. Benim liseye gittiğim dönem ve üniversiteye başladığım 86 yılının modası şu üçgendi: Cumhuriyet gazetesi, Nokta dergisi ve Gırgır dergisi. Bizim özel televizyonumuz Nokta, internetimiz Gırgır, gazetemiz Cumhuriyet'ti. Şimdi de çok büyük bir sosyal muhalefet var ama sosyal medya da var. Halk kendi mizahını yapar hale geldi ve çok hızlı bir şekilde herkesin kendi dergisi, kendi sayfası varmış gibi oldu. Bu işi profesyoneller her zaman daha iyi yapar ama bu hıza ulaşmak imkansız. Çünkü tepedekilerden biri bir laf söylediğinde anında on bin yanıt gelen bir mecra, mizah dergisinin yarışacağı bir mecra değil.

EVLERE GİREBİLEN DERGI OĞUZ ARAL'IN İCADIDIR
Bunun bir gelip geçicilik, uçuculuk problemi de yok mu?

Dediğiniz şey bütün alanlarda geçerli. Ben suçu bizi almayan kitlede değil kendimizde görmek isterim. Oğuz Aral'ın Gırgır'ının herhangi bir sayfasını çekip aldığınızda mizanpajının düzgün olduğunu görürsünüz, bu bir. İki, bütün evlere girebilecek şekilde hazırlanmış görürsünüz. Evlere girebilen dergi yapmak Oğuz Aral'ın icadıdır. Onun hayali bir on üç yaşında kız okuyucusu vardı, "bunu benim on üç yaşındaki kız okuyucum da okuyor ona göre" diyordu. Bu kesinlikle doğrudur demiyorum. Çok satışın bazı yöntemleri olduğunu söylüyorum.

Bizim meslekte şöyle bir karmaşa oldu; postmodern akımların etkisiyle normal dergide fanzin mizahı yapan bir kitle oluştu. Olabildiği kadar çok insana satışı hedeflememiz gerekirken sosyal medyanın kapalı devre tuzağına düşüp daha ince ama daha az okunan bir mizaha doğru gidildi. Bu "istiyorsan okuma

ben marjinalim" anlayışı Leman'la başlayan bir trenddi.

TEORİ VE PRATİK UYUŞMADI

Penguen'in kapanma sürecinde birtakım duygusal yazılar yazıldı ama konu döndü dolaştı "basılı yayın dönemi bitti" gibi bir yere geldi. Bunu nasıl değerlendirirsiniz?

Bakın, açık konuşacağım. Siz az önce bana Boyun Eğme'nin basılı halini değil linkini verseydiniz beni bu kadar mutlu etmezdi. Ben elimde bu kağıdı tuttuğum için memnunum ve yalnız değilim. Aplikasyonlar vs. yine olabilir ama bu kağıdın ölümünü göstermez. Niçin aylık kültür-sanat dergileri o kadar satıyor? Onlar da kağıt. Niye aynı sıkıntıyı onlar yaşamıyor da Penguen yaşıyor?

Bildiğim kadarıyla Penguen'i anlatayım, yalnızca arkadaşlar düzeltir. Penguen'i -ben de Leman'dayken- Metin Üstündağ, Bahadır Baruter, Erdil Yaşaroğlu ve Selçuk Erdem ayrılarak kurdu. Sonradan Metin ayrıldı ve dergide de yazmamaya başladı. Bahadır da ayrıldı ama sadece ortak olarak ayrıldı, çizmeye devam etti. Yani dergi Selçuk ve Erdil'e kaldı. Ben eminim ki Selçuk ve Erdil, aynı zamanda Bahadır ve Metin de Penguen dergisinde üretilen mizahın artı-değeriyle mal mülk edindiler. Normal şartlarda dergi çıkmaza girdiğinde bunların, derginin yapımcıları ve patronları olarak, tabiri caizse zulalarını patlatarak yola devam etmeleri gerekir. Sosyalizmi savunan dergilerde patronaj sistemini getirip aslan payını alıp sonra da ağlaşarak dergiyi kapatmak biraz yalandan penaltı bekleyen futbolculara benziyor. Yiyen yesin, ben yemeyeceğim.

Marx bir sermaye faaliyeti halinde gelen basının özgür olamayacağını söylüyor. Elimizdeki meseleyi açıklıyor mu sizce?

Marx ne söylerse güzel söyler. Kesinlikle öyle. Gırgır'da patron Simaviler'di ama herkes biliyordu ki Gırgır Oğuz Aral'ındı ve şefimiz tekti. Sonra şefler çoğalmaya başladı. Leman'da patronlar başta üç kişiydi; Kemal Aratan (ki Türkiye'nin en büyük çizeridir), Tuncay Akgün ve Mehmet Çağçağ. Bütün yeteneklilerin başına gelen

"Siz az önce bana Boyun Eğme'nin basılı halini değil linkini verseydiniz beni bu kadar mutlu etmezdi. Ben elimde bu kağıdı tuttuğum için memnunum ve yalnız değilim. Aplikasyonlar vs. yine olabilir ama bu kağıdın ölümünü göstermez."

Kemal'in de başına geldi ve diskalifiye edildi. Selçuk ve Erdil şahıslarına sanmasınlar, Tuncay Akgün ve Mehmet Çağçağ da aynı şekilde, bu dergilerden dünyalıklarını yapmışlardır. Leman bütün o sosyalist, hümanist, muhalif tavrına rağmen patronlarını kalkandırmış bir dergidir. Teori ve pratik uyuşmamıştır.

İşin gerçeği bu; kapitalist sistem ne kadar dokuma işçisi, inşaat işçisi için fena ise bizim için de o kadar fena. Nedense dergiler çok sattığında bir sorun yok, "çok sattık arkadaşlar, gelin toplanalım" diye toplantı yok ama dergi krize girince "borçlarımız çoğalıyor" diye toplanılır. Be adam, iyi günde neden toplanmıyordun? Orada yaşanan da bütün hayatımızdaki sınıfsal çatışmaların bir devamı. Bu dediklerim aynı şekilde Uykusuz için de geçerli. Altı ortakla başlamıştır, sonra beş ortağa düşmüştür ve bu beş ortağın problemi başarı ve başarısızlık durumu.

Vakit ayırdığınız için çok teşekkür ederiz, çok aydınlatıcı oldu. Ekleyeceğimiz bir şey var mı?

Ben teşekkür ederim. Yazarlığımı tartışabilirsiniz ama okuyuculuğumu tartıştırmam, çok iyi bir mizah okuyucu-

suyum ve saf duygularıyla bu mesleğin asla ve asla tükenmeyeceğine inanmıyorum, bunu biliyorum. Türkiye'de her zaman kağıda basılı mizah olacak. O komik resimler, o gülünçlü yazılar olacak. Bu bizim Nasreddin Hoca'dan, Karagöz ve Hacivat'tan aldığımız bir erdemdir ve kolay kolay bırakmayız onu biz. Boyun eğmeyeceğiz. ■

98 YIL SONRA 19 MAYIS

Emperyalist işgal ordularına karşı mücadelenin sembolü 19 Mayıs'ı selamlarken, ikinci kurtuluş savaşı hayalleri görmüyoruz. Kapitalizm koşullarında artık hiçbir sınıf milli değildir. Önümüzdeki görev, ülkemizi kapitalist düzenden ve emperyalizmin hakimiyetinden kurtaracak olan işçi sınıfının kurtuluş mücadelesini zafere ulaştırmaktır.

19 Mayıs'a yasaklamalarla giriyoruz. Anadolu'daki işgal güçlerinin sökülüp atılması ve ardından Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulması ile sonuçlanan "milli mücadele" için 98 yıl önce atılan adım önemli bir köşe taşı, bir karar anıydı.

Şimdi emperyalist işgal ordularına karşı verilen mücadelenin anılması, kutlanması devlet iktidarının kendisi tarafından "ulusal güvenlik" için tehdit sayılıyor.

Ve bazı milliyetçiler böyle bir iktidarın milli çıkarların bekçiliğini yaptığını savunuyor.

Birkaç yıl öncesine kadar 19 Mayıs'ı namus meselesi olarak gören, Samsun'a her yıl bir kez daha çıkarak milli mücadelenin bayraktarlığını yaptığını düşünen ulusalcılar arasında bile, yeri geldiğinde AKP iktidarına vatan millet adına sahip çıkılması gerektiğini söyleyenler var.

Bu tabloya, gerici, Amerikancı, ümmetçi parti AKP'nin kendi iktidarını bir milli mesele olarak sunması ekleniyor.

Tabloyu tamamlayansa, çok yakın zamana kadar "ulus ve ulus devlet eski kavramlardır, artık demokrasi için uluslararası topluma entegrasyon esastır. Almanya'ya, ABD'ye emperyalist demek günahdır" diyerek enternasyonalizm dersi veren sol liberallerin, şimdi İzmir Marşı'na eşlik etmeleri oluyor.

Kafa karışıklığına hiç gerek yok.

Türkiye kapitalizmi, kritik bir siyasal yapılanma evresini milli mücadeleyle tamamlamış, daha doğum anında emperyalist sermaye ile işbirliğine

mahkûm milli sermaye palazlandıkça, sistem yerleşmiş, sistem yerleştikçe milli olan her şey biraz çok uluslu, bağımsız olan Türkiye biraz bağımlı hale gelmiştir.

Türkiye kapitalizmi için bağımsızlık bir yalan değilse bir hayaldir.

Bu ülkede "memleketin de devletin de sahibi biziz" diyen herkes açıkça eski deyimle gayri millidir.

Ortadoğu'da Amerika'nın verdiği yetkilerle ülkeler işgal etmeye niyet edenlerin, "milletin adamı" geçinmeleri yalandır.

"Ulusalcı" kelimesini gururla isimlerine ekleyenlerin, NATO'ya sadakati utandıncıdır.

Osmanlı çürüyüp çökmekteyken, top-

raklarına doluşan işgal ordularına karşı verilen mücadeleler şüphesiz ki 19 Mayıs 1919 günü başlamamıştır. 19 Mayıs 1919'un ulusal kurtuluş mücadelesinin sembolik başlangıç günü olarak kutlanması ise şüphesiz doğrudur.

Mustafa Kemal'in Samsun'a ulaştığı günden 98 yıl sonra, tekrar aynı noktadan başlayarak bir "ikinci Kurtuluş Savaşı" vermek ise mümkün değildir.

İşgal artık yabancı orduların işgali değildir. İşgal sömürü düzeninin işgalidir. Sadece emekçileri ezmek ve onlara boyun eğdirmek için "milli" olduğunu hatırlayan sermaye sınıfımız, bu çokuluslu işgalin bir parçasıdır.

Artık bu ülkenin kurtuluşu emeğin kurtuluşu olacaktır.

98 yıl sonra, işgal ordularını Anadolu'dan söküp atan mücadelede atılan büyük adımı, emeğin iktidarı için verdiğimiz mücadelenin mevzilerinden selamlıyoruz.

Bağımsızlığı bu çağda bir hayal olmaktan çıkartacak olan, işçilerin uluslararası kardeşliği ve iktidar mücadelesidir.

9 dokuz maddede KONGRE

Kemal Okuyan

AYNA KORKUSU OLMADAN SİYASET YAPMAK

1. KURULU DÜZENİN PARTİSİ OLMAK

Kurultay dendiği de oluyor; kongreler siyasi partilerin kendilerini yeniledikleri, örgütsel yapılarını gözden geçirdikleri, toplumsal hedef ve kimliklerine ayar verdikleri özel toplantılardır. Adları üzerinde, "düzen partileri", mevcut düzenle bir dertleri olmadığı, o düzenin içinde devindikleri, o düzende boy atan maddi ilişkilerin parçası oldukları için, kongrelerini, düzen içinde tuttukları yeri paylaşmak amacıyla gerçekleştirirler. Genel Başkan, onun yardımcıları, Parti Meclisi gibi makam ve organlar, maddi olanak ve iktidarın dağıtıldığı koltuklar olarak görülür ve birer rekabet konusudur.

2. PAYLAŞIM SAVAŞI

Söz gelimi köklü düzen partilerinden Cumhuriyet Halk Partisi'nde kurultaylar Genel Başkan'ın kim olacağı ve Parti Meclisi'ne kimlerin gireceği sorularına yanıt aramaktan başka bir anlam taşımaz. Genel Başkan birlikte çalışacağı ekibi, siyasi ve ideolojik kriterlerle değil önce parti içi güç dengesine sonra da düzen içi diğer aktörlerle girişilecek paylaşım kavgasındaki ihtiyaçlara bakarak belirler. Programla, ilkelerle, ideolojik konularla kimse ilgilenmez ya da bunlar maddi olanak ve iktidarın dağıtılması işleminin kenar süsü olarak gündeme gelir.

3. AYNI HASTALIKLAR

Düzen dışı partilere gidildikçe kongrelerin daha fazla içerikle ilgili olduğu gözlenirse de, zaman zaman biçim olarak düzen partilerindeki sürtüşmeleri andıran görüntülerin ortaya çıkmasının tek nedeni siyasi ve ideolojik ayrılıklar değildir. Koltuk, makam ya da güç tutkusunun kendisi de ideolojik temellerle sahip olsa bile, toplumsal algıda "siyasetin cilvesi" olarak görülür. Kendisine devrimci diyen bir örgütte uç veren başkanlık sevdası ile söz gelimi Sarıgül'ün yıllar süren başkanlık ihtirası arasında kimse fark görmez.

4. KONUMLANMA SORUNU

Düzen partilerini ve sola bulaşan hastalıkları bir kenara bırakalım. Sağlıklı bir komünist partisinde kongreler toplumsal olarak nasıl konum alınacağı ve insan kaynaklarının nasıl konumlandırılacağı belirlendiği

platformlardır. Toplumsal olarak nasıl konum alınacağı siyasi hedefler imajın her zaman önündedir. Komünist partisi işçi sınıfının aklı ve vicdanı olarak sözünü söyler, insanları belli bir doğrultuda mücadeleye çağırır. Örgüt bu hedef ve mücadele zeminine uygun bir biçimde yapılandırılır ve partinin üyeleri bu zeminde işlev ve değer kazanmak üzere konumlanırlar.

5. BELGELER, BELGELER...

Türkiye Komünist Partisi bir kongre sürecinde. Bir değil, beş önemli belge tartışılıyor. Bu metinleri birbirine bağlayan ise bir komünist partisinin temel işlevi: Türkiye'de sosyalist seçeneğin önünü açmak, karanlığı umuda dönüştürmek. Bu metinlerde paylaşım yok, dengeler yok, büyük bir toplumsal iddia var. Partililer bu iddiayı daha net, daha açık, daha anlaşılır, daha tutarlı, daha derinlikli hale getirmek için tartışıyor ve çok sayıda öneri yapıyorlar. Kongre dendiğinde Baykal ile Sarıgül'ün atışmasını hatırlayıp gülümseyenlere hayatta başka şeyler olduğunu da hatırlatmaya hakkımız var anlayacağınız.

6. PARTİYE AYNA TUTMAK

Yazılı raporlar, belgeler, metinler önemlidir ama kongreler komünist partilerde bundan ibaret değildir. Kongreler her şeyden önce partinin kendisine tuttuğu aynadır. Sorunlar, zaafılar, boşluklar, bunları giderecek çözüm yollarıyla birlikte masaya yatırılır. Burada temel ilke, partinin eksilerini herkesten önce fark etmesi ve düzeltme hakkını kullanmasıdır. Türkiye Komünist Partisi 12. Kongre sürecinde kendisiyle dürüst bir yüzleşme içine girmiştir ve bunun çok önemli çıktıları olacaktır.

7. DÜZEN SOLU ALAN BOŞALTIRKEN

Söz konusu yüzleşmenin Türkiye'nin toplumsal yaşantısını ilgilendiren sonuçları olacaktır. TKP, kapitalizmin uluslararası ölçekte ürettiği ve kurtulamayacağı kriz dinamikleri ile Türkiye'de düzenin içine düştüğü çaresizliğin farkındadır. Bu tabloda özel olarak düzen solunun geçici olarak boşalttığı alana etkili, kalıcı bir giriş yapmak zorunludur. Sosyalizm mücadelesinde başarılması gereken budur. Kongre, bunun yollarını açacaktır. Türkiye'de komünist hareket şu andaki ölçüğe asla mahkûm değildir.

8. FELAKETTEN AYDINLIĞA

TKP dünyaya ve Türkiye'ye baktığında elbette felaketi görüyor. Kapitalizmin ne kadar tahripkâr bir toplumsal sistem olduğu tarihsel ve güncel referanslarla açıkça ortada. Ve dahası var. Örnek olsun, insanlığın Üçüncü Dünya Savaşı adını hak edecek bir hesaplaşmadan sağ çıkıp çıkamayacağı belli değil ve emperyalist sistem böyle bir savaşın maddi zeminini sürekli besleyen iç çekişmeler üretiyor. Lakin bunlar aynı zamanda yeni bir hayatın tomurcuklanmasıdır. Komünizm 150 yılı aşan bir süredir felaketi aydınlığa taşıyacak yolu aydınlatıyor ve o yolu zorluyor. TKP kapitalizmin çıkışsızlığından paniklememektedir; arayışımız, o çıkışsızlığın emekçi halkın yıkımına değil kurtuluşuna hizmet etmesidir.

9. DOSTLARA...

Partiyi izlemeye devam etmeyin. TKP'ye omuz verin, güç verin.

Metin Kurt Futbol Turnuvası

BAŞLIYOR

20-21 Mayıs

KADIKÖY BELEDİYESİ

KALAMIŞ SPOR TESİSLERİ

@metinkurtft